

Elin: Aluevaltuusto
Aika: 30.03.2026 Kello: 09:00 -
Paikka: Auditorio Kotka, Y3, Vaasan keskussairaala
Pykälät: 1 - 30

Osallistujat:

Nimi

Berg Kim	puheenjohtaja
Borg Johanna	jäsen
Bystedt Rainer	jäsen
West Mia	I varapuheenjohtaja
Salovaara-Kero Anne	jäsen
Kapténs Gun	jäsen
Somppi Sari	IV varapuheenjohtaja
Yli-Pelkola Kim	jäsen
Holmäng Johanna	jäsen
Frostdahl Steven	jäsen
Tokou Maria	jäsen
Mahdi Ramieza	jäsen
Jerkku Sven	jäsen
Strömsholm Eva-Maria	jäsen
Backull Ann-Britt	jäsen
Haldin Annica	jäsen
Stenbacka Åsa	jäsen
Gädda Mikael	jäsen
Perjus Mikael	jäsen
Ingo Jenni	jäsen
Storhannus Carina	jäsen
Ribacka Camilla	jäsen
Sandbacka Joacim	jäsen
Forth-Snellman Åsa-Britt	jäsen
Palm Maria	jäsen
Jusslin Gunilla	jäsen
Kärr Kaj	jäsen
Lithén Yngve	jäsen
Björkman Patrik	jäsen
Rantala Mervi	jäsen
Caldén Anna	jäsen
Ala-Heikkilä Sari	jäsen
Eklöv Gudrun	jäsen
Miettinen Arja	jäsen
Sjökvist Peter	jäsen
Härmälä Elin	jäsen
Viljamaa Mari	jäsen
Åkers Rebecca	jäsen
Heinonen Marko	II varapuheenjohtaja
Tuomela Antti	jäsen
Pihlajaniemi Petri	jäsen
Pääjärvi-Myllyaho Riitta	jäsen
Karppinen-Pirkola Satu	jäsen
Koski Susanna	jäsen
Huhta Henrik	jäsen
Pettersson David	jäsen
Hjulfors Andreas	III varapuheenjohtaja
Byggmästar Martin	jäsen

Hjulfors-Sundqvist Maria	jäsen
Asplund Mikaela	jäsen
Kaunismäki Tomi	jäsen
Moisio Harri	jäsen
Ede Lisen	jäsen
Alhonnoro Lotta	jäsen
Lehtonen Emma	jäsen
Karppi Päivi	jäsen
Vahtera Matti	jäsen
Knuutti Teemu	jäsen
Keskinen Pasi	jäsen

Muut osallistujat:

Jakobsson-Pada Linda	sihteeri
Kinnunen Marina	hyvinvointialuejohtaja
Penttinen Erkki	asiantuntija
Sjöström Pia-Maria	asiantuntija
Kotanen Heidi	asiantuntija
Nystrand Lena	asiantuntija
Berg Päivi	asiantuntija
Iso-Aho Camilla	tekninen sihteeri
Berglund Marie-Louis	asiantuntija
Wester Ingrid	nuorisovaltuuston edustaja

Elin: Aluevaltuusto

Aika: 30.03.2026 Kello: 09:00 -

Paikka: Auditorio Kotka, Y3, Vaasan keskussairaala

Asialuettelo:

§ nro	Käsiteltävä asia	Sivu
1	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
3	Kansalliskielilautakunnan vuosiraportti 2025	6
4	Talousarviomuutos 2026	8
5	Omavalvontaohjelma 2026	10
6	Henkilöstöstrategian päivittäminen	12
7	Tilintarkastuspalveluiden hankinta 2026-2029	16
8	Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonta ja yhteenveto sidonnaisuusilmoituksista	19
9	Omistajaohjauksen periaatteiden ja omistajaohjauksen ohjeen (konserniohje) päivittäminen	23
10	Muutos Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimukseen	27
11	Miten Pohjanmaa voi 2026	30
12	Toimintaympäristöanalyysi	33
13	Megatrendianalyysi	34
14	Eropyyntö luottamustehtävästä, Frans Koivula	36
15	Vuoden 2026 kokouspäivät	37
16	Valtuustoryhmärahan toteuma, kesäkuu-joulukuu 2025	39
17	Valtuustoryhmätuen periaatteiden ja ohjeistuksen päivittäminen	41
18	Valtuustoryhmätuki 2026	44
19	Vastaus valtuustoaloitteeseen, HYTE-kertoimen avaaminen, H Moisio	46
20	Vastaus valtuustoaloitteeseen syöpäpotilaiden palliatiivisesta hoidosta Pohjanmaan hyvinvointialueella, Å-B Forth-Snellman ym.	48
21	Vastaus valtuustoaloitteeseen 10.2.2025 koskien aikalisää Pohjanmaan hyvinvointialueen yleislääketieteen osastojen sulkemisiin, R. Bystedt ym	51
22	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten asumismahdollisuuksia, J. Borg ym.	54
23	Vastaus valtuustoaloitteeseen; Millainen on toimiva ikäihmisten hoitoketju tulevaisuudessa, G Jusslin	57
24	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien kotihoidon tilannetta Vaasassa, P.Karppi	65
25	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Närpiön ambulanssin yöaikaista toimintaa, R Bystedt	67
26	Vastaus valtuustoaloitteeseen kuulemistilaisuuksien järjestämisestä kansalaisten luottamuksen palauttamiseksi/Emma Lehtonen	69
27	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Parantaa keskenmenoihin liittyvää hoitoa ja neuvontaa	73
28	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Mielenterveysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto hyvinvointialueen päätöksenteossa/Vihreiden valtuustoryhmä	75
29	Kysymyksiä, aloitteita ja ilmoituksia	79
30	Kokouksen päättäminen	80

Pohjanmaan hyvinvointialue / kirjaamo
Hietalahdenkatu 2–4 65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi

1

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluevaltuusto 30.03.2026

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 110 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään seitsemän (7) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus sekä kaikille jäsenkunnille. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Hallintosäännön 117 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä. Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Laki hyvinvointialueille (611/2021) 108 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Suoritetaan nimenhuuto, ja todetaan läsnä olevat jäsenet.

Päätös:

2

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluevaltuusto 30.03.2026

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 130 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi (2) valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla, siten kuin laki hyvinvointialueista 145 §:ssä säädetään.

Hallintosäännön 167 §:n mukaan pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä: Rainer Bystedt ja Anna Caldén.

Päätös:

3

Kansalliskielilautakunnan vuosiraportti 2025

Kansalliskielilautakunta 19.02.2026 § 4

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kansalliskielilautakunnan tulee raportoida vuosittain kielellisten oikeuksien ja palveluiden toteutumisesta aluehallitukselle. Aluehallitus puolestaan antaa aluevaltuustolle tiedoksi raportin ja lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan kertomus antaa aihetta.

Kansalliskielilautakunnan tehtävä on hallintosäännön § 19 mukaisesti

1. selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen
2. selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua
3. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi; sekä
4. seurata ja raportoida kielellisten oikeuksien toteutumista hallintosäännön 11. §:n mukaisesti.
5. osana valmistelua antaa lausuntoa hyvinvointistrategiasta ja palvelustrategiasta sekä pelastustoimen palvelutasopäätöksestä kielellisten oikeuksien näkökulmasta.

Lautakunnan tulee tehtävänsä mukaisesti arvioida, onko valtuuston päätöksillä kielteisiä vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiseen.

Johdon hallintopäällikkö Berg Päivi

ehdottaa, että

- lautakunta hyväksyy liitteen mukaisen kansalliskielilautakunnan vuosiraportin toimintavuodesta 2025 lähetettäväksi hallitukselle ja edelleen valtuustolle.
- lautakunta antaa viranhaltijoille luvan tehdä mahdollisia tarvittavia teknisiä korjauksia.

Päätös:

Lautakunta hyväksyi kokouksessa täydennetyn vuosiraportin 2025 lähetettäväksi hallitukselle ja valtuustolle.

Aluehallitus 17.03.2026 § 52

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus hyväksyy kansalliskielilautakunnan vuosiraportin 2025 ja lähettää raportin edelleen aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/882/00.01.03.01/2026

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee kansalliskielilautakunnan vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 1 Kansalliskielilautakunta vuosiraportti 2025

Jakelu

4

Talousarviomuutos 2026

Aluehallitus 17.03.2026 § 57

Valmistelija Nyststrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Talousarviovuoden aikana talousarviossa ilmenee tarvetta eri yksiköiden välisille siirtoille ja oikaisuille, jotka eivät merkitse lisämäärärahaa. Siirrettäessä toimintaa tai resursseja yksiköiden välillä ilmenee vielä tarvetta talousarviomäärärahojen siirtoille toimialalta toiselle, mikä vaatii teknisluonteisempia talousarviomuutoksia.

Talousarviomuutokset, jotka vaikuttavat toimialojen taloudelliseen asemaan ja sitovuuteen valtuustoon nähden, tulee hyväksyä ja vahvistaa myös valtuustossa. Mikään näistä ei aiheuta lisäyksiä talousarvioon, vaan ne muodostuvat toimialojen välisistä muutoksista. Muutokset ovat siis kustannusneutraaleja hyvinvointialueetasolla, mutta vaikuttavat nettotoimintakustannuksiin tai toimintakatteeseen ja siten sitovuuteen valtuustoon nähden toimialatasolla.

Myös valtiollisen rahoituksen määräraha muutetaan vastaamaan viimeisimpiä oikaistuja päätöksiä vuoden 2026 rahoituksesta. Valtiovarainministeriön 18.12.2025 tekemän päätöksen mukaan rahoitus kasvoi yhteensä 1 536 935 eurolla hyvinvointialueen talousarviossa 1.12.2025 vahvistettuun määrään verrattuna. Näin ollen vuoden 2026 valtiollinen rahoitus on yhteensä 862 910 936 euroa, mikä kasvattaa budjetoitua tulosta 1,5 miljoonalla eurolla.

Alijäämien kattamiseen myönnetyn lisäaikamahdollisuuden johdosta tehtävä talousarviomuutos käsitellään hallituksen ja valtuuston kokouksissa toukokuussa.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus hyväksyy talousarviomuutoksen ja valtionrahoituksen omalta osaltaan ja vie ne aluevaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Talusojohtaja kävi läpi liitteeseen tehdyt korjaukset ja teki seuraavan lisäyksen valmistelun toiseen kappaleeseen: Lisäksi on huomioitu rahoitusta saaneiden hankkeiden kustannukset, ja koska hankkeilla on tietty omarahoitusosuus, niiden nettokulut ovat 78 726 euroa.

Aluehallitus hyväksyi korjatun ehdotuksen.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/1640/02.02.02/2026

Valmistelija Nyststrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto hyväksyy talousarviomuutoksen ja valtionrahoituksen.

Päätös:

Liitteet

- Liite 2 Budgetändring - Talousarviomuutos 17.3.2026
- Liite 3 Päättös vuoden 2026 hyvinvointialueiden rahoituksesta
- Liite 4 Bilaga/Liite 1. Betalningsspecifikation 2026 Maksuerittely

Jakelu

5 Omavalvontaohjelma 2026

Aluehallitus 19.01.2026 § 5

Valmistelija Mari Plukka
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 668 2212, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueen on laadittava vastuulleen kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä säädetyn lain (612/2021) mukaan hyvinvointialueen on toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen ja tekemiensä sopimusten noudattaminen. Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on toimintansa omavalvonnassaan varmistettava palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, vaikuttavuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus ja osallisuus. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista.

Ohjelma on strateginen asiakirja, jossa määritellään, miten edellä mainittujen velvoitteiden noudattaminen kokonaisuutena järjestetään ja toteutetaan. Omavalvontaohjelmassa todetaan, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä pelastustoimen palvelutasopäätöksen toteutumista, turvallisuutta, vaikuttavuutta ja laatua sekä yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa että osallisuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan. Hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa kuvataan hyvinvointialueelle kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden omavalvonnan ja valvonnan keskeiset periaatteet.

Pohjanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelmaa on päivitetty vuodelle 2026. Päivittämistyö on tehty useiden virkamiesten yhteistyönä.

Omavalvontaohjelman hyväksyy aluevaltuusto. Omavalvontaohjelma, ja sen toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot, ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet raportoidaan hallitukselle ja raportit julkaistaan Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina
ehdottaa, että aluehallitus

- hyväksyy omavalvontaraportin 2026 omalta osaltaan ja antaa raportin aluevaltuustolle hyväksyttäväksi
- hyväksyy että virkamiehet voivat tehdä tarpeellisia teknisiä korjauksia asiakirjaan.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin tiedoksi, että laatujohtaja Mari Plukka osallistui asiantuntijana Teamsin kautta vastataksaan mahdollisiin kysymyksiin.

Jakelu

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/104/00.01.04/2026

Valmistelija Mari Plukka
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 668 2212, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto

- hyväksyy omavalvontaraportin 2025
- hyväksyy, että virkamiehet voivat tehdä tarpeellisia teknisiä korjauksia asiakirjaan.

Päätös:

Liitteet

- Liite 5 Pohjanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026
Liite 6 Omavalvontaohjelman päivitysloki 2026

Jakelu

6 Henkilöstöstrategian päivittäminen

Henkilöstöjaosto 30.10.2025 § 111

Valmistelija Suikkanen Juha

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia on hyväksytty aluevaltuustossa 6.10.2025. Hyvinvointialuestrategian jälkeen tulee päivittää vuonna 2022 laadittu henkilöstöstrategia. Jatkossa henkilöstöstrategiasta käytetään nimitystä henkilöstöohjelma.

Päivitystyön tavoitteena on uudistaa henkilöstöohjelma siten, että se tukee organisaation strategisia tavoitteita, henkilöstön hyvinvointia, osaamisen kehittämistä ja työnantajakuvan vahvistamista. Päivitetty ohjelma toimii jatkossa koko henkilöstöpolitiikan ja johtamisen ohjaavana asiakirjana.

Henkilöstöohjelman päivityksessä tarkastellaan erityisesti seuraavia kokonaisuuksia:

- Henkilöstön työhyvinvointi ja työssä jaksaminen
- Osaamisen kehittäminen ja urapolut
- Johtamisen ja esihenkilötyön periaatteet
- Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
- Rekrytointi ja työnantajakuva
- Palkitseminen ja kannustinjärjestelmät

Päivitys toteutetaan osallistavasti syksyn 2025 aikana. Työhön osallistetaan henkilöstöä, esihenkilöitä ja luottamushenkilöitä erilaisten kyselyjen ja työpajojen kautta.

Luonnos uudesta henkilöstöohjelmasta valmistellaan loppuvuoden aikana, ja se tuodaan henkilöstöjaoston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi tammikuussa 2026.

Päivitetty henkilöstöohjelma tukee hyvinvointialuestrategian toimeenpanoa, edistää työhyvinvointia sekä vahvistaa organisaation vetovoimaa ja sitouttavuutta työnantajana.

HR-johtaja Suikkanen Juha

ehdottaa, että henkilöstöjaosto

1. merkitsee tiedoksi henkilöstöohjelman päivitystyön käynnistymisen, ja
2. hyväksyy esitetyn aikataulun ja menettelytavan.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Henkilöstöjaosto 04.12.2025 § 127

Valmistelija Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Henkilöstöohjelmatyötä on viety eteenpäin. Työhön on osallistettu johtoa ja keskijohtoa workshopissa sekä erillisessä workshopissa henkilöstön edustajia eli luottamusedustajia sekä työsuojeluvaltuutettuja. Koko henkilöstölle suunnattu kysely tehdään 17.11.-7.12. Uutta henkilöstöohjelmaa valmistellaan loppuvuoden aikana, ja se tuodaan henkilöstöjaoston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi tammikuussa 2026.

Päivitetty henkilöstöohjelma tukee hyvinvointialuestrategian toimeenpanoa, edistää työhyvinvointia sekä vahvistaa organisaation vetovoimaa ja sitouttavuutta työnantajana.

HR-johtaja Suikkanen Juha

että henkilöstöjaosto merkitsee tiedoksi henkilöstöohjelman päivitystyön tilanteen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Henkilöstöjaosto 29.01.2026 § 5

Valmistelija Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Henkilöstöohjelmaa on työstetty edelleen eteenpäin. Ohjelman tavoitteiksi on määritelty:

- houkutteleva ja luotettava työnantaja
- turvallisuus ja laatu huippuluokkaa
- resurssit käytetään vaikuttavasti
- vastuunkantava, hyvinvoiva ja aktiivinen henkilöstö

Arvolupaukset työntekijöillemme ovat:

- osallistumalla voit vaikuttaa ja kehittää
- otamme huomioon elämäntilanteesi
- meillä voit kehittyä urallasi sekä tutkia ja kouluttautua
- toimimme valmentavasti ja yhdenvertaisesti
- tarjoamme hyvinvointia tukevat henkilöstöedut
- teemme työtä turvallisessa työympäristössä
- arvotamme arjen perustyötäsi -luotamme sinuun

Ohjelmassa on määritelty prosessit sekä resurssit ja kompetenssit, joilla tavoitteet saavutetaan. Lisäksi ohjelmassa on 15 toimenpidettä sekä laadittu mittarit, joilla tavoitteiden toteutumista seurataan.

HR-johtaja Suikkanen Juha

ehdottaa, että henkilöstöjaosto hyväksyy henkilöstöohjelman vuosille 2026-2029.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Korjaus esittelytekstiin.

HR-johtaja ehdottaa, että henkilöstöjaosto esittää edelleen hallitukselle ja valtuustolle, että henkilöstöohjelma hyväksytään vuosille 2026-2029.

Liitteet

Aluehallitus 16.02.2026 § 33

Valmistelija Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus hyväksyy henkilöstöohjelman vuosille 2026-2029 ja lähettää ohjelman edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittään tiedoksi, että HR-johtaja Juha Suikkanen osallistui asiantuntijana vastatakseen asiaan liittyviin kysymyksiin.

Liitteet

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/6555/01.00.00/2025

Valmistelija Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto hyväksyy henkilöstöohjelman vuosille 2026-2029.

Päätös:

Liitteet

Liite 7 Personalprogram - Henkilöstöohjelma 2026-2029

Jakelu

7

Tilintarkastuspalveluiden hankinta 2026-2029

Tarkastuslautakunta 05.11.2025 § 66

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 126 §:n mukaan aluevaltuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Hyvinvointialueen tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava hyvinvointialueen tilintarkastusyhteisö. Tytäryhteisöön on aina perusteltua valita tilintarkastaja, vaikka se ei tilintarkastuslain mukaan olisi välttämätöntä.

Tilintarkastusyhteisöllä ja sen määräämällä vastuunalaisella tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään hyvinvointialuelain 127 §:ssä. Hallintosäännön 96 §:n mukaan tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Hyvinvointialueesta annetun lain 127 §:n mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajan on tarkastettava:

- 1) onko hyvinvointialueen hallintoa hoidettu lain ja aluevaltuuston päätösten mukaisesti;
- 2) antavatko hyvinvointialueen tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös sekä toimintakertomus tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- 3) ovatko hyvinvointialueen rahoituksen perusteista annetut tiedot oikeita;
- 4) onko hyvinvointialueen sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä.

Tilintarkastaja noudattaa aluevaltuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai hyvän tilintarkastustavan kanssa. Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava aluehallitukselle annettavassa tilintarkastuspyöytäkirjassa. Tilintarkastuspyöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Hallintosäännön 97 §:n mukaan tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu tilintarkastusyhteisön valinnan valmistelu aluevaltuustolle.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaan valtakunnallisen 60 000 euron kynnysrajan ylittävät palveluhankinnat on ilmoitettava

osoitteessa hankintailmoitukset.fi (HILMA). EU:n 221 000 euron kynnyksen ylittävät palveluhankinnat on lisäksi ilmoitettava EU:ssa TED-tietokannan kautta.

Tämän asian ei-julkisena pidettävänä liitteenä löytyy tarkastuspalveluiden tarjouspyyntöluonnos.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta käy tarjouspyynnön läpi, tekee korjaukset ja hyväksyy sen.

Päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi tarjouspyynnön teknisten korjausten jälkeen.

Tarkastuslautakunta 25.02.2026 § 24

Valmistelija Niklas Teir

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Tarjouspyyntö nro HANK25/058VL, Revision av Österbottens välfärdsområdes förvaltning och ekonomi, on ollut esillä HILMA-ilmoituskanavassa (ilmoitusnumero 2025-035237) sekä EU:n virallisessa TED-tietokannassa TED:ssä (Tenders European Daily, ilmoitusnumero 795620-2025). Lisäksi tarjouspyyntö on ollut saatavilla sähköisessä tarjoajaportalissa, Tarjouspalvelu.fi, ajalla 28.11.2025 - 15.1.2026.

Hankintamenettely oli avoin ja se toteutettiin EU-kynnysarvon ylittävää hankintaa koskevien vaatimusten mukaisesti.

Määräaikaan mennessä oli saapunut kaksi tarjousta.

Tarjouspyynnön hyväksymisperusteiden mukaisesti valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous ottaen huomioon paras hinta-laatusuhde. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous ratkaistaan alla esitettyjen arviointiperusteiden ja prosentuaalisten painotusten mukaisesti:

- Sopimuskauden kokonaishinta ilman erityistehtävien/projektien tarkastusta: enintään 55 pistettä.
- Laadullinen pisteytys tarjouspyynnön mukaisesti: enintään 45 pistettä.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta on käynyt läpi tarjoukset ja päättää esittää hyvinvointialueen valtuustolle, että tarjoaja BDO Audiator Oy Ab, joka sai korkeimman yhteenlasketun pistemäärän (93,39), valitaan vuosien 2026–2029 tarkastuspalvelujen tuottajaksi

Päätös:

Tarkastuslautakunta päätti ehdottaa aluevaltuustolle, että hyväksytään hinta-laatusuhteellaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous ja että sen vuoksi tarjoaja BDO Audiator Oy Ab valitaan tilintarkastuspalvelujen toimittajaksi vuosiksi 2026-2029.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/6519/02.08.00/2025

Valmistelija Niklas Teir
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Tarkastuslautakunta

ehdottaa, että aluevaltuusto valitsee BDO Audiator Oy Ab tilintarkastuspalvelujen toimittajaksi vuosille 2026-2029 tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

Liitteet

- Liite 8 Liite 1. Avauspöytäkirja
- Liite 9 Liite 3. Sopimusluonnos

Jakelu

8

Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonta ja yhteenveto sidonnaisuusilmoituksista

Tarkastuslautakunta 05.11.2025 § 63

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuelain 89.2 §:ssä säädettyjen hyvinvointialueen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi. Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 92 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on vuosittain saatettava sidonnaisuusilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee seuraavia:

- aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
- aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet
- aluehallituksen jaostojen jäsenet ja varajäsenet
- lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat
- hyvinvointialuejohtaja
- edellä mainittujen toimielinten esittelijät

Ilmoituksen tekeminen on luottamushenkilölle ja viranhaltijalle kuuluva velvollisuus. Lain 89 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on luottamustoimeen tai tehtäväänsä valittu. Henkilön on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on merkinnyt viimeksi sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kokouksessa 9.12.2024 § 84. Uuden toimikauden alettua 1.6.2025 on edellisen toimikauden sidonnaisuusilmoitukset poistettu hyvinvointialueen verkkosivuilta. Verkkosivuilla tulee julkaista uusi luettelo toimitetuista sidonnaisuusilmoituksista ja se on annettava tiedoksi myös aluevaltuustolle.

Luottamushenkilöille ja viranhaltijoille lähetettiin sähköpostitse kehoitus sidonnaisuusilmoitusten tekemisestä 23.9.2025 ja muistutus 17.10.2025.

Ilmoitusvelvollisia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita on 24.10.2025 yhteensä 147 henkilöä. Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden on täyttänyt 94 luottamushenkilöä (63 %) ja 9 viranhaltijaa (52 %).

<https://asiointi.asiat.fi/Sidonnaisuusrekisteri/Julkaisu>

Hallintosäännön mukaan sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä on tarkastuslautakunta. Sidonnaisuusrekisteriin kirjataan ainoastaan pakolliset hyvinvointialuelain mukaiset sidonnaisuudet. Vapaaehtoisesti annettuja sidonnaisuusilmoituksia ei kirjata.

Hyvinvointialuelain mukaan ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta. Kansallisarkiston päätöksen mukaisesti sidonnaisuusilmoituksien ja sidonnaisuusrekisterien tiedot tulee säilyttää pysyvästi sähköisessä arkistossa.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

tarkastuslautakunta kehottaa niitä luottamishenkilöitä ja viranhaltijoita, jotka eivät ole vielä tehneet sidonnaisuusilmoitusta, sekä niitä, joiden ilmoitukset ovat puutteellisia, täydentämään tietonsa.

Päätös:

Tarkastuslautakunta kehottaa niitä luottamishenkilöitä ja viranhaltijoita, jotka eivät ole vielä tehneet sidonnaisuusilmoitusta, sekä niitä, joiden ilmoitukset ovat puutteellisia, täydentämään tietonsa viimeistään keskiviikkona 26.11.2025. Sidonnaisuusilmoitukset käsitellään 3.12.2025 pidettävässä kokouksessa ja julkaistaan sen jälkeen.

Tarkastuslautakunta 03.12.2025 § 73

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

ehdottaa, että tarkastuslautakunta

1. tarkastaa 26.11.2025 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset,
2. hyväksyy sen jälkeen, että sidonnaisuusilmoitukset sisältävä liite julkaistaan sidonnaisuusrekisterissä,
3. kehottaa niitä luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita, jotka eivät ole vielä tehneet tai täydentäneet sidonnaisuusilmoituksiaan, tekemään ja täydentämään ne joulukuun 2025 aikana,
4. päättää toimittaa julkaistavat sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle

Päätös:

Tarkastuslautakunta 1. tarkasti 26.11.2025 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset
2. hyväksyi sidonnaisuusilmoituksia sisältävän liitteen julkaisemisen sidonnaisuusrekisterissä siltä osin kuin ilmoitukset arvioidaan täydellisiksi ja oikeiksi
3. kehottaa niitä luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita, jotka eivät ole vielä ilmoittaneet tai täydentäneet sidonnaisuusilmoituksiaan, ilmoittamaan ja täydentämään ne joulukuun 2025 loppuun mennessä
4. päätti antaa julkaistut sidonnaisuusilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta 07.01.2026 § 5

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Ilmoitusvelvollisia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita on 28.12.2025 yhteensä 134 henkilöä. Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden on täyttänyt 92 luottamushenkilöä (80 %) ja 19 viranhaltijaa (100 %). Viime kokouksen jälkeen on saapunut 53 uutta sidonnaisuusilmoitusta.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

ehdottaa, että tarkastuslautakunta

1. tarkastaa 28.12.2025 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset,
2. hyväksyy sen jälkeen, että sidonnaisuusilmoitukset sisältävä liite julkaistaan sidonnaisuusrekisterissä,
3. kehottaa niitä luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita, jotka eivät ole vielä tehneet tai täydentäneet sidonnaisuusilmoituksiaan, tekemään ja täydentämään ne tammikuun 2026 aikana,
4. päättää toimittaa julkaistut sekä vielä tekemättä olevat sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös:

Tarkastuslautakunta

1. tarkasti 28.12.2025 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset,
2. hyväksyi, että sidonnaisuusilmoitukset sisältävä liite julkaistaan sidonnaisuusrekisterissä,
3. kehottaa niitä luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita, jotka eivät ole vielä tehneet tai täydentäneet sidonnaisuusilmoituksiaan, tekemään ja täydentämään ne tammikuun 2026 aikana,
4. päätti toimittaa julkaistut sekä vielä tekemättä olevat sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle,
5. hyväksyi puheenjohtajan sidonnaisuusrekisterimallin pohjaksi Innofactorin kanssa käytäville jatkokeskusteluille.

Tarkastuslautakunta 25.02.2026 § 25

Valmistelija

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

ehdottaa, että tarkastuslautakunta

1. tarkastaa 24.2.2026 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset,
2. hyväksyy sen jälkeen, että uudet sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan sidonnaisuusrekisterissä,
3. päättää toimittaa julkaistut sekä vielä tekemättä olevat sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuuston 30.3.2026 pidettävään kokoukseen.

Päätös:

Tarkastuslautakunta

1. tarkasti 24.2.2026 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset,
2. hyväksyi sen jälkeen, että uudet sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan sidonnaisuusrekisterissä,
3. päätti toimittaa julkaistut sekä vielä tekemättä olevat sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuuston 30.3.2026 pidettävään kokoukseen.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/5878/00.03.01/2025

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Tarkastuslautakunta

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan selvityksen sidonnaisuusilmoituksista.

Päätös:

Liitteet

Liite 10 Publicerade -Julkaistu_Sidonnaisuusilmoitukset Pohjanmaan
hyvinvointialue_Bindninganmålningar
Österbottensvälfärdsområde_20260319_090350

Jakelu

9

Omistajaohjauksen periaatteiden ja omistajaohjauksen ohjeen (konserniohje) päivittäminen

Omistajaohjausjaosto 07.10.2025 § 79

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueen hallintosäännön 7 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla hyvinvointialue omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan.

Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan omistajaohjauksesta. Hyvinvointialueen omistamilleen yhtiöilleen antaman omistajaohjauksen toteuttamisesta vastaa aluehallituksen alainen omistajaohjausjaosto, valtuuston hyväksymien omistajaohjausperiaatteiden mukaisesti.

Aluevaltuusto hyväksyy omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen. Omistajaohjausjaoston tehtävänä on valmistella omistajaohjauksen periaatteet ja omistajaohjauksen ohje hallitukselle ja aluevaltuustolle. Aluevaltuusto on hyväksynyt ne 16.12.2022, joten niiden päivittäminen on nyt ajankohtaista.

Liitteinä ovat nykyiset omistajaohjauksen periaatteet ja omistajaohjauksen ohje (konserniohje). Valmistelijat toivovat nyt jaostolta lähetekeskustelun kautta evästystä ainakin seuraavista asianomaisten asiakirjojen osista:

- Omistajaohjauksen periaatteet, luku 4. Nykytilanteessa omistajaohjaukselle on kuvattu kolme pääperiaatetta: Omistaminen ja suhde markkinoihin, Hyvinvointialue on aktiivinen, selkeä ja johdonmukainen omistaja sekä Hyvinvointialue on vaativa ja vastuullinen omistaja. Ovatko nämä edelleenkin olennaisimmat periaatteet, pitäisikö niitä jakaa useampiin periaatteisiin ja myös selkiyttää?
- Omistajaohjauksen ohje, luku 3: Hyvinvointialueen omistajastrategia, luku 6: Velvollisuus hankkia omistajaohjauksen kanta ennen päätöksentekoa sekä luku 7: Kokonaisvaltaisen valvonnan ja riskienhallinnan huomioiminen. Ovatko nämä luvut selkeästi muotoiltuja ja relevantteja siihen nähden, että hyvinvointialueella on vain yksi tytäryhtiö, kiinteistöosakeyhtiö Eila, vai pitäisikö ohjeen kuvata paremmin vallitsevaa todellisuutta, että meillä on paljon osakkuusyhtiöitä, jotka voivat kuulua tytäryhtiönä kokonaan toisille organisaatioille, jolla on omat omistusosuutensa.

Omistajaohjausjaoston antaman evästyksen perusteella laaditaan ehdotus omistajaohjauksen päivitettyiksi periaatteiksi ja ohjeeksi seuraavaan, joulukuussa pidettävään kokoukseen. Ehdotus viedään sen jälkeen edelleen hallitukseen ja valtuustoon hyväksyttäväksi.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että omistajaohjausjaosto käy lähetekeskustelun omistajaohjauksen periaatteista ja omistajaohjauksen ohjeesta (konserniohje) ja antaa evästyksensä niiden jatkovalmistelua varten.

Päätös:

Omistajaohjausjaosto kävi lähetekeskustelua omistajaohjauksen periaatteista ja omistajaohjauksen ohjeesta (konserniohje) ja antoi seuraavan evästyksen jatkovalmisteluun:

- Vastuut liittyen henkilöstöön/työolosuhteisiin tulisi huomioida kokonaisuudessa.
- Omistajaohjauksen ohje (konserniohje) tulisi uudelleenrakentaa huomioiden erityisesti mahdollisuuden yhdistää dokumentit yhteen kokonaisuuteen.

- Omistajaohjauksen raportoinnin kehittäminen.
- Palvelutasojen ja prosessien määrittäminen.

Jakelu

Omistajaohjausjaosto 02.12.2025 § 98

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 22 §:n 2 mom:n 4. kohdan mukaan aluevaltuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konserniohjeella tarkoitetaan hyvinvointialueen osalta omistajaohjauksen ohjetta.

Esityslistan liitteenä on ehdotus päivitetyiksi omistajaohjauksen periaatteiksi ja omistajaohjauksen ohjeeksi. Asiakirjat on yhdistetty yhdeksi asiakirjaksi paremman kokonaiskuvan saamiseksi omistajaohjauksen perusteista ja periaatteista. Liitteenä on puhtaaksi kirjoitettu ehdotus ja lisäksi erillinen asiakirja, jossa muutokset näkyvät.

Ehdotuksessa valmistelu on pyrkinyt selkiyttämään ja lyhentämään tekstejä siten, että asiakirjassa ei ole tarpeetonta toistoa. Selvennyksiä on tehty mm. omistajaohjauksen periaatteisiin, jotka koostuvat ehdotuksessa kolmesta pääperiaatteesta:

1. Omistaminen ja suhde markkinoihin.
2. Hyvinvointialue on aktiivinen, selkeä ja johdonmukainen omistaja.
3. Hyvinvointialue on vaativa ja vastuullinen omistaja.

B-osassa, omistajaohjauksen ohjeessa, on myös selvennetty sanamuotoja, jotka koskevat vastuuta omistajaohjauksen toteuttamisesta, kokonaisvaltaista valvontaa ja riskienhallintaa sekä tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen raportointia hyvinvointialueelle, koska hyvinvointialueella on tällä hetkellä vain yksi tytäryhteisö. Muut yhteisöt ovat osakkuusyhteisöjä tai yhteisöjä, joissa hyvinvointialueella on vain vähäinen osakeomistus.

Omistajaohjauksen periaatteiden ja omistajaohjauksen ohjeen liitteenä ovat nykyiset osakeomistukset. Omistajaohjausjaosto päivittää tätä taulukkoa, jos osakeomistuksissa tapahtuu muutoksia. Muissa liitteissä kuvataan lyhyesti omistajaohjauksen järjestämistä ja prosessia hyvinvointialueella.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että omistajaohjausjaosto esittää hallitukselle ja valtuustolle, että ehdotus päivitetyiksi omistajaohjauksen periaatteiksi ja omistajaohjauksen ohjeeksi hyväksytään.

Päätös:

Esittelijä ehdotti, että omistajaohjauksen periaatteet ja ohjeet -asiakirjaan lisätään sana "palvelustrategia" sivulle 3 seuraavasti: "Hyvinvointialueen omistajaohjauksen periaatteiden lähtökohtana on hyvinvointialuestrategia sekä palvelustrategia". Esittelijän ehdottama lisäys hyväksyttiin yksimielisesti. Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Omistajaohjausjaosto 03.02.2026 § 4

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Päivitettyjen omistajaohjauksen periaatteiden ja omistajaohjauksen ohjeen (konserniohjeen) jaostokäsittelyn jälkeen liitettä on täydennetty luvulla, joka koskee konsernin sisäisiä palveluja tytäryhteisöille, vaikka hyvinvointialueella onkin tällä hetkellä vain yksi tytäryhteisö. Tämä lisäys on tehty konserniohjeen sisällölle ja laajuudelle asetettujen vaatimusten täyttämiseksi.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että omistajaohjausjaosto esittää hallitukselle ja valtuustolle, että ehdotus päivitettyiksi omistajaohjauksen periaatteiksi ja omistajaohjauksen ohjeeksi hyväksytään tällä lisäyksellä.

Viranhaltijat valtuutetaan tekemään liitteisiin mahdollisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia ennen asian jatkokäsittelyä.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 17.03.2026 § 55

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että hallitus omalta osaltaan hyväksyy omistajaohjauksen periaatteiden ja omistajaohjauksen ohjeen (konserniohje) päivittämisen, sekä lähettää asian aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Viranhaltijat valtuutetaan tekemään liitteisiin mahdollisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia ennen asian jatkokäsittelyä.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kokous keskeytettiin klo 10.32-10.42.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/5841/00.02.03/2025

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto hyväksyy omistajaohjauksen periaatteiden ja omistajaohjauksen ohjeen (konserniohje) päivittämisen.

Päätös:

Liitteet

- Liite 11 LIITE Omistajaohjauksen periaatteet ja ohjeet 2026
- Liite 12 MUUTOKSILLA Omistajaohjauksen periaatteet ja ohjeet 2026
- Liite 13 Liite 1 Pohjanmaan hyvinvointialueen merkittävimmät omistukset (v.2)
- Liite 14 Liite 2 Pohjanmaan hyvinvointialueen omistajaohjauksen rakenne
- Liite 15 Liite 3 Pohjanmaan hyvinvointialueen omistajaohjauksen prosessi

Jakelu

10

Muutos Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimukseen

Aluehallitus 17.03.2026 § 60

Valmistelija Penttinen Erkki
Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtioneuvoston asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueista (91/2022) 1 § mukaisesti Länsi-Suomen yhteistyöalueen muodostavat ja yhteistyösopimuksen sopijaosapuolia ovat Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Satakunnan hyvinvointialue ja Pohjanmaan hyvinvointialue.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, jäljempänä järjestämislaki) velvoittaa samaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen (YT-alue, YTA) kuuluvat hyvinvointialueet tekemään valtuustokausittain yhteistyösopimuksen (jatkossa YTA-sopimus). YTA-sopimusta tulee päivittää tarvittaessa.

Länsi-Suomen yhteistyöalueiden aluevaltuustot ovat hyväksyneet Länsi-Suomen YTA-sopimuksen kesäkuussa 2024 (Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto 12.6.2024 § 63, Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuusto 10.6.2024 § 48, Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto 10.6.2024 § 36). Sopimusta on täydennetty lokakuussa 2025 (Varha AV 26.9.2025 § 90, Satakunta AV 6.10.2025 § 78, Pohjanmaa AV 6.10.2025 § 58). Tämän lisäksi YTA-sopimuksessa on myös muita muutostarpeita, joiden taustalla on muutos järjestämislaissa (1) tai sosiaali- ja terveysministeriön järjestämislain mukainen ohjaus (2):

1. Järjestämislain (612/2021) 1.8.2025 voimaan tulleet 36–37 §:n ja 50–51 §:n muutokset, jotka koskevat valmiutta, varautumista sekä häiriötilanteiden hoitamista poikkeusoloissa, edellyttävät YTA-sopimuksen päivittämistä 30.4.2026 mennessä. Näihin liittyviä muutoksia edellytetään tehtävän myös hyvinvointialueiden hallintosääntöihin vastaavassa ajassa.
2. Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt maaliskuussa 2025 kaikille yhteistyöalueille järjestämislain mukaisen aloitteen YTA-sopimusten päivittämisestä vuoden 2026 loppuun mennessä. STM:n arvion mukaan yhteistyöalueilla tehdyt yhteistyösopimukset eivät nykymuodossaan ole lainsäädännön edellyttämällä tasolla. Sopimusmuutoksen tueksi STM on laatinut YTA-sopimisen soveltamisohjeen.

Luettelon kohdan 1 mukainen muutos on nyt valmisteltu Länsi-Suomen yhteistyösopimukseen hyvinvointialueiden aluevaltuustojen hyväksyttäväksi. Luettelon kohdan 2 mukaiset muutokset valmistellaan ja tuodaan päätöksentekoon muutoksilta edellytetyn aikataulun mukaisesti (vuoden 2026 aikana).

Järjestämislain 50 a §:ssä on kirjattu ne asiat, joista tulee sopia YTA-sopimuksessa osana häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallintaa yhteistyöalueella. Järjestämislain 50 a §:ssä säädetään myös yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen oikeudesta johtaa yhteistyöalueeseen kuuluvan yhden tai useamman hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteen hoitamiseen liittyvää toimintaa sekä oikeudesta kohdentaa sosiaali- ja terveydenhuollon voimavaroja yhteistyöalueen hyvinvointialueiden välillä. Tällaisissa tilanteissa käyttöön tuleva päätösvalta määritellään yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen hallintosäännössä. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 1.5.2026 lukien voimaan tulevissa muutoksissa tämä on otettu huomioon (Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto 25.2.2026 § 8). YTA-sopimukseen nyt

valmistelluissa muutoksissa sovitaan tarkemmin toimenpiteistä ja niiden käyttämisestä, jos se on tarpeen häiriötilanteen laajuuden, kiireellisuuden tai muun vastaavan syyn takia.

Länsi-Suomen yhteistyöalueen muutettu yhteistyösopimus liitteineen on esityslistan liitteinä 1–3. Muutokset liitteeseen 1 (YTA-sopimus):

- Kappale 5 (Sopimuksella sovittavat toimenpiteet ja sisällöt, strategiset menestystekijät 1–4): Sopimussisällöt ovat ennallaan, mutta ne on luokiteltu uudelleen ja alaotsikoita on päivitetty vastaamaan luokittelua (sivut 5–9).
- Kappale 5 (Sopimuksella sovittavat toimenpiteet ja sisällöt, strateginen menestystekijä 5): Tekstit on päivitetty vastaamaan järjestämislain 50 a § ja 51 § muutoksia (sivut 9–14).
- Kappale 9 (Sopimuksen muuttaminen): Lisätty alaotsikko ja kappale Toimeenpanosuunnitelman dokumenttien hyväksyminen.

Liitteen 2 (YTA-sopimuksen liite 1, Länsi-Suomen YTA-johtamisjärjestelmä) osiota johtamisjärjestelmä häiriötilanteissa on tarkennettu vastaamaan järjestämislain 50 a § muutosta. Lisäksi liitteessä sovitaan sote-valmiuskeskuksen ohjausryhmän alaisesta asiantuntijaryhmästä.

Muutokset liitteeseen 3 (YTA-sopimuksen liite 2, toimeenpanosuunnitelma):

- Toimeenpanosuunnitelman rakennetta on päivitetty vastaamaan sopimuksen luokittelua (Kuvio 1, s. 2 sekä painopistealueiden 1–5 taulukkorakenne)
- Toimeenpanon osa-alueittaisiin menettelyihin (kappale 2) on päivitetty YTA-sopimuksen toimeenpanoa tarkentava dokumentaatio tai muu yhteinen toteutus tämänhetkisen tilanteen mukaan, aikataulut ja valmisteluvastuut dokumenttien hyväksymiselle, seurannalle, päivitykselle ja ylläpidolle (painopistealueiden 1–5 taulukot).

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus päättää:

1. esittää aluevaltuustolle, että se päättää hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen ja sen liitteiden muutokset
2. valtuuttaa valmistelevat viranhaltijat tekemään sopimukseen ja sen liitteisiin vähäisiä teknisiä ja visuaalisia muutoksia ennen aluevaltuuston käsittelyä.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/1578/00.04/2026

Valmistelija Penttinen Erkki
Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen ja sen liitteiden muutokset.

Päätös:

Liitteet

- Liite 16 Länsi-Suomen yhteistyösopimus
- Liite 17 YTA-sopimuksen Liite 1, Länsi-Suomen YTA-johdantamisjärjestelmä
- Liite 18 YTA-sopimuksen Liite 2, Toimeenpanosuunnitelma

Jakelu

11

Miten Pohjanmaa voi 2026

Aluehallitus 17.03.2026 § 59

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Penttinen Erkki
Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sektorijohtajien tehtäviin kuuluu laatia vuosittain selvitys siitä, miten Pohjanmaalla voidaan lasten ja nuorten, työikäisten aikuisten ja ikäihmisten ikänäkökulmasta. Selvitys sisältää myös eri palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä väestön mielipiteen palveluista ja tarpeista. Selvitys muodostaa hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen. Analyysin tulosten perusteella päätetään seuraavan vuoden toiminnansuunnittelu- ja talousarviotyön painopistealueista. Raporttia käytetään myös tausta-aineistona hyvinvointialueen strategian, palvelustrategian sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erilaisten lakisääteisten suunnitelmien päivittämisessä.

Selvityksessä on käytetty erilaisia virallisia tilastoja, kuten väestötilastoja ja erilaisia indikaattoreita, joita eri organisaatiot ovat raportoineet tai jotka perustuvat väestölle tehtyihin kyselytutkimuksiin. Selvityksessä on käytetty myös aineistoa kansallisista ja alueellisista viranomaisarvioista, hyvinvointialueen omia tunnuslukuja sekä tietoja, jotka on saatu henkilöstöltä ja kuntien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä vastaavien kanssa vuosittain käytävistä keskusteluista, sekä eri sidosryhmiltä saatua palautetta.

Vuoden 2026 tulosten perusteella on todettu alla olevat kehittämisalueet, jotka tulee ottaa huomioon hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian päivityksissä sekä tulevien vuosien toiminnan ja talousarvion suunnittelussa. Lisäksi lähivuosina jatketaan tarvittavilta osin yhteisten työmenetelmien ja -prosessien laatimista tasavertaisten palvelujen tarjoamiseksi väestölle sekä sellaisten toimintamuotojen käyttämiseksi, jotka ovat todistetusti vaikuttavia ja jotka tuottavat lisäarvoa palvelujen tarpeessa oleville. Lisäksi jatketaan vammaispalvelulain mukaisen palvelutarpeen arvioinnin ja palvelujen myöntämisen palveluprosessien selventämistä. Palvelujen kriteerejä tulee selkiyttää yhteistyössä eri asiakasryhmien ja vammaisneuvoston kanssa ja henkilöstön erityisosaaminen tulee varmistaa.

Koko väestöä koskevat kehittämisalueet

- toimenpiteet, jotka tukevat asukkaiden omaa aktiivisuutta ja edellytyksiä huolehtia itsestään ja läheisistään arjessa. Toimenpiteillä tulee edistää terveyttä, ehkäistä toimintakyvyn heikkenemistä ja siten vähentää sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta. Painopiste toimenpiteissä, jotka tukevat fyysistä aktiivisuutta ja terveellisiä elintapoja ja vähentävät siten mm. diabeteksen, sydän- ja verisuonitautien, syövän ja dementian riskiä.
- panostukset, jotka vähentävät väestöryhmien välisiä terveys-, hyvinvointi- ja elintapaeroja. Rakenteellisten ilmiöiden selkiyttäminen sosiaalisen raportoinnin kehittämisen kautta sekä pyrkimys sosiaaliturvan heikennyksistä johtuvien syrjäytymisriskien minimointiin.
- toimenpiteet, jotka yksinkertaistavat yhteydenottoja hoitoon ja palveluun, parantavat jatkuvuutta tarpeiden ollessa toistuvia sekä lyhentävät hoito- ja palveluprosessia kokonaisuutena, edelleenkin on annettava suuri painoarvo digitaalisten palveluiden kehittämiselle
- toimenpiteet, jotka ohjaavat toimintaa kohti avoimia hoito- ja palvelumuotoja ja perustason palveluja. Tämä koskee ensisijaisesti somaattisen sairaanhoidon avohoitoa sekä psykososiaalisia palveluja ja vammaispalveluja.

Lapsia, nuoria ja perheitä koskevat kehittämisalueet

- laaditaan yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa konsepti kattavalle mallille lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tämä käsittää panostukset lasten ja nuorten voimaantumiseen, liikunnan ja terveellisten elintapojen edistämiseen, huoltajien tukemiseen perheen erilaisissa haasteissa sekä väkivallattoman lapsuuden edellytysten luomiseen.
- psykososiaalisten palvelujen saatavuuden parantaminen eri tasoilla ja työnjaon selkiyttäminen, parannetaan yhteistyötä psykososiaalisia palveluja terveydenhuollossa, sosiaalihuollossa ja oppilaitoksissa tarjoavien toimijoiden kanssa. Keskittymisalueina ovat perusasteen mielenterveyspalvelut alle 13-vuotiaille lapsille, alaikäisten päihdepalvelut, yhteiset työprosessit sekä alle 23-vuotiaille lapsille ja nuorille tarkoitetun terapiatakuun seuranta.
- riittävät mahdollisuudet kehitysvammaisten lasten lyhytaikaishoittoon ja mahdollisimman itsenäisen arjen ja yhteiskuntaan osallistumisen harjoittelu varhaisessa vaiheessa
- oman toiminnan kehittäminen lastensuojelun kautta kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osalta ja näiden lasten osuuden lisääminen perhehoidossa
- kehitetään diagnostiikkaa, hoitoa, seurantaa ja moniammatillista tukea monimutkaisissa sairausoireissa

Työikäistä väestöä koskevat kehittämisalueet

- selkiytetään nuorten aikuisten työ- ja toimintakykyä ylläpitäviä palvelu- ja hoitoketjuja, työmenetelmiä ja työnjakoa työvoima-alueiden, oppilaitosten, työterveyspalvelujen, nuorisotyön ja YTHS:n kanssa
- kehitetään nuorten ja työikäisten päiväaikaista toimintaa (kohtaamispaikka) yhteistyössä kolmannen sektorin ja kuntien kanssa
- kehitetään työikäisten palveluissa etsivää työtä palvelumuotona
- hyvinvointialueen omia asumispalveluja monipuolistetaan yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin ja yksityisten palveluntuottajien kanssa
- tehdään päihdepalvelujen kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma kaksikielisten hyvinvointialueiden ja Ahvenanmaan maakunnan kanssa huomioiden ruotsin- ja suomenkielisten asiakkaiden palvelutarpeet

Ikäihmisiä koskevat kehittämisalueet

- toimintakyvyn ja terveellisten elintapojen edistäminen ja vahvistaminen kaikissa palveluissa
- kotona asumisen turvallisuuden parantaminen
- psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen
- asiakas- ja palveluohjauksen kehittäminen ennaltaehkäisevään ja kokonaisvaltaisempaan suuntaan
- muistisairaiden asiakkaiden hoitopolun edelleen kehittäminen
- erityistä tukea ja osaamista tarvitsevien asiakkaiden, esim. psykogeriatrinen potilaiden, hoidon ja palvelun kehittäminen
- influenssarokotekattavuuden nostaminen
- gerontologisen osaamisen ja yhteistyön vahvistaminen

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus merkitsee selvityksen tiedoksi ja hyväksyy kehittämisalueet perustaksi palvelustrategian tavoitteiden tarkistamiselle sekä tulevalle toiminnan suunnittelulle ja talousarviotyölle, ja että asia viedään valtuuston päätettäväksi. Raporttiin voidaan tehdä vielä teknisiä korjauksia.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/1598/00.01.00/2026

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Penttinen Erkki

Kotanen Heidi

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto merkitsee selvityksen tiedoksi ja hyväksyy kehittämisalueet perustaksi palvelustrategian tavoitteiden tarkistamiselle sekä tulevalle toiminnan suunnittelulle ja talousarvioityölle.

Päätös:

Liitteet

Liite 19 Miten Pohjanmaa voi 2026

Liite 20 Minimidatainnehall kommunvis 2026 / Vähimmäistietosisältö 2026

Jakelu

12 Toimintaympäristöanalyysi

Aluehallitus 17.03.2026 § 61

Valmistelija Einola-Mikkola Suvi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 563 0507, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintaympäristöanalyysi on laadittu johtoryhmätyönä vuoden 2025 katsaukseen pohjautuen. Toimintaympäristöanalyysi on jaettu ulkoiseen toimintaympäristöanalyysiin ja sisäiseen toimintaympäristöanalyysiin, joista ulkoinen toimintaympäristöanalyysi toteutettiin PESTEL- työkalulla analysoiden toimintaympäristöä poliittisesta, ekonomisesta, sosiaalisesta, taloudellisesta, ekologisesta ja lainsäädöllisestä näkökulmasta. Sisäistä toimintaympäristöä analysoitiin viidestä eri kokonaisuudesta käsin, 1) organisaatio- ja palvelurakenteen, 2) henkilöstön, osaamisen ja hyvinvoinnin, 3) toimintamallien ja prosessien, 4) johtamisen ja päätöksenteon, sekä 5) taloudellisten resurssien ja ohjauksen näkökulmista.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että ehdottaa, että hallitus esittää valtuustolle, että tämä hyväksyy Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintaympäristöanalyysin päivittämisen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/1617/00.01.00/2026

Valmistelija Einola-Mikkola Suvi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 563 0507, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintaympäristöanalyysin päivittämisen.

Päätös:

Liitteet

Liite 21 Omvärldsanalys - 2026 - Toimintaympäristöanalyysi

Jakelu

13 Megatrendianalyysi

Aluehallitus 17.03.2026 § 62

Valmistelija Einola-Mikkola Suvi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 563 0507, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Megatrendianalyysin päivityksen pohjana on käytetty Pohjanmaan hyvinvointialueen vuoden 2025 megatrendityötä sekä taustamateriaalina Sitran vuoden 2026 megatrendejä (josta kaksi slidea taustoittamassa). Megatrendeihin liittyen tunnistettiin haasteet ja työstettiin strategiset painotukset kuhunkin megatrendiin.

Pohjanmaan hyvinvointialueen vuoden 2026 megatrendit ja niihin liittyvät strategiset painotukset ovat:

- 1) väestön ikääntyminen ja demografinen murros - *Pitkäikäisten yhteiskunnassa asutaan turvallisesti kotona*
- 2) digitalisaatio ja teknologinen kehitys- Aikaa ihmiselle
- 3) talouden kestävyys ja rahoituspaineet - *Vähemmän korjaavaa, enemmän vaikuttavaa*
- 4) hyvinvointierot, monimuotoisuus ja sosiaalinen muutos - *Yhdenvertaiset palvelut*
- 5) turvallisuus, kriisinkestävyys ja huoltovarmuus - *Kyky turvata luottamus ja palvelut kaikissa olosuhteissa*

Osana megatrendityötä päivitettiin myös mustat joutsenet (erittäin harvinainen, yllättävä ja epätodennäköinen tapahtuma, jolla on toteutuessaan suuria vaikutuksia) sekä mahdolliset yksisarviset (jättimenestys).

Vuoden 2026 Mustat joutsenet ovat:

- Laajamittainen sodan uhka
- Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan romuttuminen
- Itsehallinnollisen alueen menettäminen
- Uusi pandemia
- Energia- ja ilmastokriisi

Vuoden 2026 Yksisarviset ovat:

- Systeeminen sotejärjestelmä
- Pohjanmaan yliopistollinen hyvinvointialue
- Lääkärikoulutus Vaasaan
- Digipalveluiden kärjessä- koko Suomen ruotsinkieliset digiasiakkainamme

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus esittää valtuustolle, että tämä hyväksyy Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintaympäristöanalyysin päivittämisen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/1624/00.01.00/2026

Valmistelija Einola-Mikkola Suvi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 563 0507, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy Pohjanmaan
hyvinvointialueen toimintaympäristöanalyysin päivittämisen.

Päätös:

Liitteet

Liite 22 Megatrender - 2026 - Megatrendit

Jakelu

14

Eropyyntö luottamustehtävästä, Frans Koivula

Aluehallitus 16.02.2026 § 39

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Frans Koivula (KOK) on 13.1.2026 pyytänyt eroa kansalliskielilautakunnan varajäsenen tehtävästä Pohjanmaan hyvinvointialueella, hyvinvointialueelta poismuuton vuoksi.

Hyvinvointialueesta annetun lain 75 §:ssä säädetään, että luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron lautakuntien jäsenille ja varajäsenille.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus esittää valtuustolle, että Frans Koivulalle myönnetään ero kansalliskielilautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/527/00.02.01/2026

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto myöntää Frans Koivulalle eron kansalliskielilautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen.

Päätös:

Liitteet

Liite 23 Eropyyntö Frans Koivula Uppsägning

Jakelu

15**Vuoden 2026 kokouspäivät****Aluehallitus 19.01.2026 § 8**

Valmistelija Kinnunen Marina
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1888, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kevään aikatauluun esitetetään seuraavia tarkennuksia ja muutoksia

Aluehallitus:

- Tilannekuva tiistai 13.01.2026 klo 14.00 – 16.00, teams
- Kokous maanantai 19.01.2026 klo 9.00 – 14.00
- Tilannekuva torstai 05.02.2026 klo 14.00 – 16.00, läsnä
- Kokous maanantai 16.02.2026 klo 9.00 – 14.00
- Tilannekuva torstai 05.03.2026 klo 14.00 – 16.00, teams
- Kokous tiistai 17.3.2026 klo 9.00 – 14.00, *uusi*
- Kokous tiistai 24.03.2026 klo 9.00 – 14.00
- Tilannekuva maanantai 30.3.2026 klo 14.00 – 16.00, läsnä, *muutettu*
- Kokous maanantai 13.04.2026 klo 9.00 – 14.00
- Miten Pohjanmaa voi-päivä tiistai 14.04.2026
- Tilannekuva perjantai 24.04.2026 klo 14.00 – 16.00, läsnä, *muutettu*
- Hallituksen vierailu ja kansalaistapaaminen, pohjoinen alue keskiviikko 29.4, klo 8.00 – 20.00, *uusi*
- Kokous maanantai 04.05.2026 klo 9.00 – 14.00, *muutettu*
- Kokous maanantai 01.06.2026 klo 9.00 – 14.00
- Tilannekuva torstai 11.06.2026 klo 14.00 – 16.00, teams

Aluevaltuusto:

- Valtuustoseminaari maanantai 16.2 klo 15.30 – 18.30, *muutettu*
- Valtuustoseminaari maanantai 16.3 klo 15.30 – 18.30, *uusi*
- Kokous maanantai 30.03.2026 klo 9.00 – 14.00
- Miten Pohjanmaa voi-päivä tiistai 14.04.2026
- Valtuustoseminaari maanantai 11.5.2025 klo 15.30 – 17.30
- Kokous maanantai 18.5 klo 9.00 – 14.00, *uusi*
- Kokous maanantai 08.06.2026 klo 9.00 – 14.00

Aluehallitukselle ehdotetaan seuraavat kokousajat syksylle 2026

- Tilannekuva keskiviikko 19.8 klo 15.00 – 17.00, teams
- Kokous maanantai 31.8. klo 9.00 – 14.00
- Tilannekuva keskiviikko 9.9 klo 14.00 – 16.00, läsnäolo
- Kokous maanantai 21.9 klo 9.00 – 14.00
- Tilannekuva torstai 8.10 klo 14.00 – 16.00, teams
- Kokous maanantai 19.10 klo 9.00 – 14.00
- Hallituksen vierailu ja kansalaistapaaminen, Vaasa ja eteläinen alue torstai 29.10, klo 8.00 – 20.00
- Tilannekuva tiistai 10.11 klo 14.00 – 16.00, läsnäolo
- Kokous maanantai 23.11 klo 9.00 – 14.00
- Tilannekuva torstai 3.12 klo 14.00 – 16.00, teams
- Kokous tiistai 15.12 klo 9.00 – 14.00

Valtuustolle ehdotetaan seuraavat kokousajat syksyille 2026:

– Kokous	maanantai 5.10 klo 9.00 – 14.00
– Kokous	maanantai 7.12 klo 9.00 – 14.00

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus päättää hyväksyä aluehallitukselle ehdotetut päivämäärät ja että aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että se merkitsee aluehallituksen kokouspäivämäärät tiedoksi ja hyväksyy aluevaltuustolle ehdotetut päivämäärät.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/122/00.02.01/2026

Valmistelija Kinnunen Marina

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1888, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee aluehallituksen kokouspäivät tiedoksi ja hyväksyy aluevaltuustolle ehdotetut päivämäärät.

Päätös:

Liitteet

Jakelu

16

Valtuustoryhmärahan toteuma, kesäkuu-joulukuu 2025

Aluehallitus 16.02.2026 § 37

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuelain (611/2021) 27 §:n mukaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Kyse ei ole puoluetuesta.

Pohjanmaan hyvinvointialueen valtuusto hyväksyi 28.4.2025 kokouksessaan valtuustokaudelle 2025-2029 luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön. § 9 määrittää, että ryhmätuen määrä valtuustokaudella 1.6.2025-31.5.2029 on 4.000 euroa/vuosi/varsinainen aluevaltuutettu. Mikäli valtuustossa on yhden valtuutetun valtuustoryhmä, on tuki 5.000 euroa/varsinainen valtuutettu. Tuki myönnetään valtuustoryhmän toiminnan tukemiseen ja se maksetaan yhdistysmuotoiselle oikeushenkilölle.

Vuonna 2025 määrärahaa haettiin ja myönnettiin kahdessa erässä johtuen hyvinvointialuevaaleista keväällä 2025.

Aluehallitus päivitti valtuustoryhmän anomiseen ja toteumaseurannan raportointiin liittyvät ohjeet 20.1.2025 sekä lähetti tarkennetut ohjeet valtuustolle tiedoksi. Toteumassa vuodelta 2025 on edellytetty tositteita.

Syksyn 2025 osalta valtuustoryhmien tuki on toteutunut taulukon mukaisella tavalla.

Puolue/ valtuustoryhmä	Ryhmäkoko	Mahdollinen maksimisumma 06-12 2025: 2 333 €/henkilö	Puolueryhm. anottu summa ad 25.8.2025	Puolueryhmien raportoitu käyttö 06-12 2025	Palautettava summa/ seuraavasta anomuksesta vähennettävä summa
RKP	28	65 324 €	65 324 €	66 742,08 €	-
SDP	10 (5+5)	23 333 €	SDP Svenska 11 665 € SDP valtuustoryhmä 11 665 €	SDP Svenska 11 669,57 € SDP valtuustoryhmä 10 320,68 €	SDP Svenska - SDP valtuustoryhmä 1 344,37 €
Kokoomus	7	16 331 €	14 000 €	12 761,29 €	1 238,71 €
Perussuomalaiset	2	4 666 €	Ei hakemusta	-	-
KD	6	13 998 €	Ei hakemusta	-	-
Suomen keskusta	2	4 666 €	4 666 €	3 708,77 €	957,23 €
Vasemmistoliitto	2	4 666 €	4 666 €	4 357,11 €	308,89 €
Vihreät	2	4 666 €	4 666 €	3 053,56 €	1 612,44 €
Yhteensä	59	137 650 €	116 652 €	112 613,06 €	5 461,64 €

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee valtuustoryhmärahan toteuman vuodelta 2025 tiedoksi ja lähettää asian tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/579/00.02.00/2026

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee valtuustoryhmärahan toteuman vuodelta 2025 tiedoksi.

Päätös:

Liitteet

- Liite 24 Käytetyn tuen raportointi syksy 2025 - Vasemmisto/Vänstern - Redovisning av använt stöd hösten 2025
- Liite 25 Redovisning av gruppstöd hösten 2025 - SFP RKP - Käytetyn tuen raportointi syksy 2025
- Liite 26 Käytetyn tuen raportointi syksy 2025 - SDP - Redovisning för använt stöd hösten 2025
- Liite 27 Käytetyn tuen raportti syksy 2025 - Keskusta Centern - Redovisning av gruppstöd hösten 2025
- Liite 28 Käytetyn tuen raportointi syksy 2025 - Vihtreät Gröna - Redovisning av gruppstöd hösten 2025
- Liite 29 Käytetyn tuen raportointi syksy 2025 - Kokoomus Samlingspartiet - Redovisning för använt stöd hösten 2025
- Liite 30 Redovisning av gruppstöd hösten 2025 - FSD - Käytetyn tuen raportointi syksy 2025

Jakelu

17

Valtuustoryhmätuen periaatteiden ja ohjeistuksen päivittäminen

Aluehallitus 05.05.2025 § 100

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuelain (611/2021) § 27 mukaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tukea myönnettäessä on yksilöitävä tuen käyttötarkoitus.

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus on hyväksynyt valtuustoryhmätuen periaatteet ja ohjeistuksen 20.1.2025 § 14 sekä lähettänyt nämä tiedoksi aluevaltuustolle. Vuonna 2025 valtuustoryhmätuki haetaan kahdessa erässä vaaleista johtuen siten, että uuden toimielinkauden aloittamisen myötä valtuustoryhmä voi anoa tukea kesä-joulukuulle 2025. Valtuustoryhmän toiminnan tukemisesta määrätään myös Pohjanmaan hyvinvointialueen luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännössä § 9.

Aluevaltuusto hyväksyi 1.6.2025 voimaan astuvan hallintosäännön ja luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön 28.4.2025 §§17-18. Valtuustoryhmätuen lomakkeisiin on tarpeen tehdä päivitetyn palkkio- ja matkustussäännön § 9 mukaiset päivitykset:

Sisällölliset tarkistukset liitteissä:

Tukihakemus ja raportointi:

- valtuustoryhmätuen määrä on 4.000 €/vuosi/varsinainen jäsen

Periaatteet ja ohjeistus:

- ryhmätuen määrä valtuustokaudella 1.6.2025-31.5.2029 on 4.000 euroa/vuosi/varsinainen aluevaltuutettu. Mikäli valtuustossa on yhden valtuutetun valtuustoryhmä, on tuki 5.000 euroa/varsinainen valtuutettu.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa,

1. hallitus hyväksyy 1.6.2025 voimaan astuvan palkkio- ja matkustussäännön § 9 mukaiseksi päivitetty liitteet (ohje, tukihakemus, raportointi)
2. hallitus lähettää aluevaltuustolle tiedoksi valtuustoryhmätuen prosessin, ohjeet ja lomakkeet.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Aluevaltuusto 02.06.2025 § 39

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi valtuustoryhmätuen prosessin, ohjeet ja lomakkeet.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Jakelu

Aluehallitus 16.02.2026 § 38

Valmistelija Aurala Aino
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluehallitus on hyväksynyt valtuustoryhmätuen ohjeistuksen ja periaatteet 20.01.2025 § 14. Tämän jälkeen aluehallitus hyväksyi 5.5.2025 § 100 ohjeistustukseen ja periaatteisiin päivitykset aluevaltuuston 1.6.2025 § 17-18 päätösten johdosta.

Hyvinvointialuelain 27 §:ssä säädetään valtuustoryhmän toiminnan tukemisesta. Lain 27 §:n 2 momenttia on muutettu 1.1.2026 voimaan tulleella muutkosella; valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä *valtuustoryhmän päätöksentekoon liittyvää muuta toimintaa* [muutos kurisiivillä, aiemmin: "toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia"].

Valtuustoryhmätukea ei siis 1.1.2026 jälkeen voida käytännössä käyttää valtuustoryhmien järjestämiin yleisiin hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamistilaisuuksien järjestämiseen. Hyvinvointialueen asukkaiden kuuleminen ja keskustelutilaisuudet ovat jatkossakin mahdollisia, mutta valtuustoryhmätuen käyttäminen niihin edellyttää, että tilaisuudessa käsitellään hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyviä asioita (HE 91/2025 vp, s. 27).

Lainsäädäntömuutoksen vuoksi Pohjanmaan hyvinvointialueen valtuustoryhmätuen ohjeistusta ja periaatteita on päivitettävä vastaamaan sen 1.1.2026 voimaan tullutta sisältöä.

Päivitykset ohjeistuksiin ja periaatteisiin:

- sivulla 1 hyvinvointialuelain 27 §:n lainaus voimassa olevan lainkohdan mukaiseksi;
- sivulla 2 myönnettävän tuen hyväksyttäviä käyttökohteiden tarkentaminen niin, että asukastilaisuuksissa edellytetään käsiteltävän hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyviä asioita

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus

1. hyväksyy liitteenä oleva Valtuustoryhmätuen periaatteet ja ohjeistuksen 2026–2029, johon on tehty täsmennykset 1.1.2026 voimaan tulleen hyvinvointialuelain 27.2 §:n muutoksen perusteella
2. lähettää Valtuustoryhmätuen periaatteet ja ohjeistuksen 2026–2029 aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/2105/00.00.01/2025

Valmistelija Aurala Aino
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 180 1472, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee valtuustoryhmätuen periaatteet ja ohjeistuksen 2026–2029 tiedoksi.

Päätös:

Liitteet

- Liite 31 Valtuustoryhmätuen periaatteet ja ohjeistus 2026-2029, korjaukset näkyvissä
Liite 32 Valtuustoryhmätuen periaatteet ja ohjeistus 2026-2029

Jakelu

18

Valtuustoryhmätuki 2026

Aluehallitus 17.03.2026 § 65

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuelain (611/2021) 27 §:n mukaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksien paran-tamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä valtuustoryhmän päätöksentekoon liittyvää muuta toimintaa. Valtuustoryhmätuki ei ole puoluetukea.

Pohjanmaan hyvinvointialueen valtuusto hyväksyi 28.4.2025 kokouksessaan valtuustokaudelle 2025-2029 luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön. § 9 määrittää, että ryhmätuen määrä valtuustokaudella 1.6.2025-31.5.2029 on 4.000 euroa/vuosi/varsinainen aluevaltuutettu. Mikäli valtuustossa on yhden valtuutetun valtuustoryhmä, on tuki 5.000 euroa/varsinainen valtuutettu.

Liitteenä on taulukko tukimäärärahoista, joita Pohjanmaan hyvinvointialueen valtuustoryhmät ovat hakeneet ja jotka maksetaan vuodelle 2026.

Puolue/ valtuustoryhmä	Ryhmäkoko	Mahd. maksimisumma (4000 €/henk)	Anottu summa vuodelle 2026	Jäännös vuodelta 2025	Maksettava summa
RKP	28	112 000 €	112 000 €	-	112 000 €
SDP	10 (5+5)	SDP Svenska 20 000 € SDP Suomenk 20 000 €	SDP Svenska 20 000 € SDP Suomenk 18 655,63€ (jäännös jo poistettu)	SDP Svenska – SDP Suomenk 1 344,37 €	SDP Svenska 20 000 € SDP Suomenk 18 655,63 €
KOK	7	28 000 €	28 000 €	1 238,71 €	26 761,29 €
PS	2	8 000 €	-	-	-
KD	6	24 000 €	-	-	-
Kesk	2	8 000 €	8 000 €	957,23 €	7 042,77 €
Vas	2	8 000 €	8 000 €	308,89 €	7 691,11 €
Vihr	2	8 000 €	8 000 €	1 612,44 €	6 387,56 €
Yhteensä:	59	236 000 €	202 655,63	5 461,64 €	198 538,36 €

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2026 valtuustoryhmien tuen maksatuksen ja lähettää asian tiedoksi myös aluevaltuustolle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/407/00.02.00/2026

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2026 valtuustoryhmien tuen maksatuksen.

Päätös:

Liitteet

- Liite 33 Gröna - Vihreät, Ansökan om stöd - Tukihakemus 2026
- Liite 34 SDP Ansökan om stöd 2026 - Toimintatukihakemus 2026
- Liite 35 SDP Ansökan om stöd 2026, tillägg - Tukihakemus 2026, lisäys
- Liite 36 Saml - Kokoomus Anhängarna om stöd 2026 - Ryhmätukihakemus 2026
- Liite 37 SFP - RKP Ansökan om gruppstöd 2026 - Ryhmätukihakemus 2026
- Liite 38 Keskusta - Centern, Ryhmätukihakemus 2026 - Ansökan om gruppstöd 2026
- Liite 39 FSD, Ryhmätukihakemus 2026 - Ansökan om gruppstöd 2026
- Liite 40 Vasemmistoliitto - Vänsterförbundet, Ryhmätukihakemus 2026 - Ansökan om gruppstöd 2026

Jakelu

19

Vastaus valtuustoaloitteeseen, HYTE-kertoimen avaaminen, H Moisio

Aluehallitus 15.12.2025 § 242

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on jättänyt 6.10.2025 valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että valtuustolle tuodaan selkeä mallinnus HYTE-kertoimen indikaattoreista ja siitä, mitä niiden hyvä tai huono toteuttaminen tarkoittaa valtionosuuksien tasolle ja lopulliseen rahoitukseen. Aloitteen mukaan päättäjillä on hyvä olla realistinen käsitys siitä, miten HYTE-kertoimen hyvä taso voi parhaimmillaan vaikuttaa valtionosuuksiin.

Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin eli HYTE-kerroin koostuu kahdesta osasta: prosessi-indikaattoreista, jotka kuvaavat hyvinvointialueen voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, ja tulosindikaattoreista, jotka kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Tulosindikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden tai mittausajankohtien välinen erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta. Vuosina 2023–2025 korvausta on maksettu suhteessa asukasmäärään. Vuosi 2026 on ensimmäinen vuosi, jolloin korvausta maksetaan indikaattoreiden perusteella.

HYTE-kertoimen perusteella jaetaan 1,46 prosenttia hyvinvointialueiden rahoituksesta, mikä vastaa vuonna 2026 n. 400 milj. euroa. Summaa ei ole korvamerkitty terveyden edistämiseen, vaan hyvinvointialue voi käyttää saamansa summan valtion rahoituksen perusteissa osoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Pohjanmaan hyvinvointialue saa vuonna 2026 kertoimen perusteella n. 12,1 milj. euron rahoituksen. Vuotta 2026 lähestyttäessä Pohjanmaan kokonaisindeksi on 1,018, ts. hieman kansallisen keskitason yläpuolella.

Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattorien tehtäviin kuuluu indikaattorien seuranta sekä yhteistyö toimialojen kanssa sen varmistamiseksi, että indikaattorit ovat mahdollisimman korkeita. Terveyden edistämisen rahoituksen kehitystä on kuitenkin lähes mahdotonta ennustaa. Kerroin mittaa toisaalta muutosta; jos tehdään suuri parannus, kerroin nousee yhtenä vuonna ja laskee seuraavana vuonna, vaikka tehtäisiin vielä pieni lisäparannus. Toisaalta summa jaetaan hyvinvointialueiden kesken siten, että yhden alueen indeksi voi olla enintään 2. Jos yhden alueen ehkäisevän työn rahoitus lisääntyy paljon, muiden alueiden rahoitus vähenee.

Eri HYTE-kertoimet ja niiden nykyiset indeksit sisältyvät alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, joka on osa palvelustrategiaa (sivut 48–51), ja niitä seurataan vuosittain osana suunnitelman arviointia.

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Esittelijä teki valmisteluun teknisen korjauksen, viittaus koskee palvelustrategian sivuja 48–50, ei 48–51.

Aluehallitus hyväksyi vastauksen edellä mainitulla korjauksella ja päätti antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/6301/00.02.00/2025

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 41 75. HYTE-kertoimen avaaminen

Jakelu

20

Vastaus valtuustoaloitteeseen syöpäpotilaiden palliatiivisesta hoidosta Pohjanmaan hyvinvointialueella, Å-B Forth-Snellman ym.

Aluehallitus 19.01.2026 § 16

Valmistelija Kotanen Heidi
Syrén Johanna
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

RKP:n valtuustoryhmäläiset (Forth-Snellman, Jusslin, Backull, Gädde) ovat jättänyt valtuustoaloitteen 2.6.2025. Aloitteessa toivotaan selvitystä eri-ikäisten syöpäpotilaiden palliatiivisen hoidon turvaamisesta. Aloitteen tekijät toivovat, että hyvinvointialueella on varasuunnitelma tarjota hoitoa mahdollisimman lähellä potilaan kotia. Aloitteessa ehdotetaan panostusta pienempään yksikköön esimerkiksi Oravaisten entisen yleislääketieteen osaston tiloissa tai varattavissa olevia paikkoja Mustasaaresta.

Pohjanmaan hyvinvointialueella on viime vuosina panostettu merkittävästi palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittämiseen sekä resurssien vahvistamiseen. Palliatiivisen hankkeen päätyttyä vuoden 2023 marraskuussa hankkeessa palkatut sairaanhoitajat on vakinaistettu, ja kotisairaalaan on palkattu kaksi uutta sairaanhoitajaa palliatiiviseen hoitoon, toinen keskiselle ja toinen pohjoiselle alueelle. Lisäksi palliatiiviselle poliklinikalle on palkattu sairaanhoitaja tarjoamaan psykososiaalista tukea potilaille ja heidän läheisilleen. Kotisairaalan toimintaa on laajennettu alueella, vaikkakin palvelut kattavat muutakin kuin palliatiivista hoitoa. Kotisairaaloiminta tulee laajenemaan kevään 2026 aikana myös Kristiinankaupunkiin.

Osaamisen vahvistaminen on ollut jatkuvaa. Palliatiivisen poliklinikan ja keski-alueen kotisairaalan lääkäreillä on palliatiivisen hoidon erityis pätevyys, ja myös keuhkosairauksien ja syöpätautiin erikoisalalla osa lääkäreistä on suorittanut erityis pätevyden. Palliatiivisessa keskuksessa toimii klininen erityissairaanhoitaja, joka on suorittanut palliatiivisen hoidon erityisopinnot, ja useilla osastoilla hoitajilla on vastaavat koulutukset. Syöpä- ja veritautien osastolla kaikki hoitajat ovat suorittaneet saattohoitopassin verkkokurssin. Syöpä- ja verisuonitautien sekä palliatiivisella osastolla on muutamia sairaanhoitajia, jotka ovat erikoistuneet palliatiiviseen hoitoon (30 op). Samoin kotisairaalaan on palliatiiviseen hoitoon erikoituneita sairaanhoitajia. Alueella toimii myös koulutusosoikeudet omaava lääkäri, joka mahdollistaa erityis pätevyden suorittamisen. Koulutusta järjestetään säännöllisesti muun muassa vuosittain pidettävällä alueellisella koulutuspäivällä ja kahdesti vuodessa verkostotapaamisilla. Lisäksi perusterveydenhuollossa on perustettu saattohoitovastaavien verkosto (SAHOVA), ja palliatiivisen hankkeen aikana järjestettiin asumispalveluihin suunnattu koulutuskokonaisuus.

Yhteistyötä tehdään tiiviisti eri erikoisalojen, yksiköiden ja toimijoiden kanssa.

Palliatiivisesta keskuksista annetaan konsultaatioita keskussairaalan osastoille, ja poliklinikkaa voi konsultoida myös sairaalan ulkopuolelta. Kotisairaalan ja palliatiivisen keskuksen välinen yhteistyö on tiivistä. Uusia potilasryhmiä, kuten dialyysi- ja sydämen vajaatoimintapotilaita, on pyritty tuomaan palliatiivisen hoidon piiriin, ja liikkuvan sairaalan sairaanhoitajille on järjestetty kipupumppukoulutusta kotona annettavan hoidon tueksi.

Palliatiivisen hoidon toteutuksessa painotetaan potilaan toiveiden mukaista, hyvin suunniteltua elämän loppuvaiheen hoitoa, jonka avulla pyritään mahdollistamaan kotona asuminen mahdollisimman pitkään ja vähentämään laitoshoidon tarvetta. Hoitosuunnitelmat laaditaan keskustellen potilaan ja läheisten kanssa, ja niissä huomioidaan sekä fyysisten oireiden hoito että psyykkisen, sosiaalisen ja hengellisen tuen tarpeet. Tukiosastoina toimivat yleislääketieteen osastot ja syöpä- ja veritautien osastolla on interventio paikkoja vaativan kivun hoitoon. Uudessa H-rakennuksessa potilashuoneet

on suunniteltu rauhallisiksi ja esteettömiksi. Palliatiivinen keskus on saanut uudet, rauhalliset ja esteettömät tilat S-talosta. Mikäli potilas tarvitsee ympärivuorokautista hoitoa, on mahdollista järjestää osastopaikka tukiosastona toimivien yleislääketieteen osastoilta. Akuutti yleislääketieteen osastopaikkoja on tällä hetkellä Pietarsaaressa, Vaasassa ja Närpiössä. Palliatiivisen hoidon keskittäminen kolmelle yleislääketieteen osastolle on perusteltua ottaen huomioon erityisosaamisen, jota tämä hoito edellyttää. Näin varmistetaan, että henkilökunnalla on se erityisosaaminen, jota palliatiiviset potilaat tarvitsevat. Osastoilla, joilla on palliatiivisia paikkoja, on lisäksi hieman korkeampi henkilöstömitoitus kuin muilla osastoilla, mikä on tärkeää ottaen huomioon palliatiivisen potilaan ja hänen läheistensä vaativat hoito- ja tukitarpeet. Kotisairaalan tukipaikkoja on alueella 4, jotka on erityisesti varattu palliatiivisille potilaille.

Haasteina nähdään henkilöstöpula ja henkilöstön vaihtuvuus sekä lääkehoidon toteuttamiseen liittyvät lainsäädännölliset rajoitteet. Lisäksi pitkät välimatkat etenkin eteläisellä ja pohjoisella alueella tuovat omat haasteensa palvelujen järjestämiseen.

Yhteenvedona voidaan todeta, että Pohjanmaan hyvinvointialueella on vahva palliatiivinen osaaminen ja motivoitunut henkilökunta. Kehittämistyötä jatketaan edelleen, jotta palliatiivisen hoidon ja saattohoidon laatu ja saatavuus voidaan turvata koko alueella. Palliatiivista hoitoa on kehitetty Pohjanmaalla kansallisten suositusten mukaisesti. Palliatiivisen hoidon työryhmä on jatkanut kehitystyötä ja työryhmän tavoitteena on palliatiivisten potilaiden perustason, taso A ja taso B, 24/7 paikkojen turvaaminen Pohjanmaalla, huomioiden STM-suositus sekä alueelliset edellytykset. Yhden osaston profiili on muutettu erityisosaamista vaativaksi palveluksi, asiantuntija antaa osaamista sekä osastolle että kotisairaanhoidon. Palliatiivinen hoito on kehittynyt alueella merkittävästi viime vuosien aikana. Pohjanmaalla pystymme tarjoamaan laadukasta palliatiivista hoitoa kaikenikäisille.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/4269/00.02.00/2025

Valmistelija Kotanen Heidi

Syrén Johanna

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 42 67. ALOITE SYÖPÄPOTILAIDEN PALLIATIIVISESTA HOIDOSTA
POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEELLA

Jakelu

21

Vastaus valtuustoaloitteeseen 10.2.2025 koskien aikalisää Pohjanmaan hyvinvointialueen yleislääketieteen osastojen sulkemisiin, R. Bystedt ym

Aluehallitus 19.01.2026 § 17

Valmistelija Kotanen Heidi
Palmberg Christian
Syrén Johanna
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtuustoaloite on jätetty 10.2.2025. Aloitteessa pyydetään väliarviointia yleislääketieteen osastojen sulkemisiin liittyen. Aloitteessa ehdotetaan päätösten uudelleen käsittelemistä, tilojen hyödyntämistä vähentämään keskussairaalaan päivystyksen painetta ja neuvotteluista kiinteistöjen vastikkeista, jotka pohjautuvat käyttökuluihin. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan eri yksiköiden henkilöstön mukaan ottamista kehittämään hoidonporrastusta ja näin vähentämään päivystyksen kuormitusta.

Yleislääketieteen osastojen sulut alkoivat ensimmäisessä Tulevaisuus- ja sopeuttamishojelman vaiheessa 2024 ja tällöin suljettiin yksi osasto Pietarsaaresta ja Vaasasta sekä Laihian vuodeosasto. Näiden kolmen osaston yhteispaikkamäärä oli 45 paikkaa. Toisessa vaiheessa vuonna 2024, (hallituksen kokous 25.11.2024 §262, §265) päätettiin kahden lisäosaston sulkemisesta, Vöyrin osasto ja Kristiinan kaupungissa sijaitseva Selkämeren terveyden osasto. Vuoden 2025 aikana on suljettu vain Vöyrin yleislääketieteen osasto (12 paikkaa). Pihlajalinnan Selkämeren terveyden osaston suhteen neuvottelut ovat jatkuneet vuoden 2025 aikana. Tällä hetkellä käytössä on kahdeksan yleislääketieteen osastoa. Lisäksi palliatiivinen osasto Vaasan keskussairaalan H-talossa tarjoaa hoitoa yleislääketieteen hoitotasolla. Kahdeksan yleislääketieteen osastoa on jaettu akuutin hoidon osastoiksi (4 kpl) ja arvioivan ja kuntouttavan hoidon (4 kpl) osastoihin.

Osastojen profiloinnin osalta työ on vielä kesken. Arviointi- ja kuntoutusosastoilla on tällä hetkellä suurin osa potilaista asumispalvelupaikkaa odottavia. Kristiinankaupungin osaston sulkeminen tulee tapahtumaan vuoden 2026 alkupuolella (-14 paikkaa). Päätös on tehty myös Pietarsaaren vaativan kuntoutuksen osaston ja yleislääketieteen osastojen yhdistämisestä. Yhdistymisen myötä yleislääketieteen paikkoja vähenee kahdeksan (8) paikkaa. Määrään vaikuttaa lasketaan geriatriiset paikat osaksi erikoissairaanhoidon, tällöin yleislääketieteen paikkamäärä vähennys olisi 13 paikkaa.

Muutosten jälkeen yleislääketieteen paikkoja on käytössä 185 (97 paikkaa suljettu). Näistä osastopaikoista on tämän vuoden aikana ollut 42 - 73 paikkaa asumis- ja kotiin vietävään palveluun odottavien asiakkaiden/potilaiden käytössä. Palveluketjun sujuvoittaminen kevyempiin palveluihin mahdollistaa yleislääketieteen paikkojen riittävyyden ja jopa paikkamäärän vähentämisen.

Paikkavähennyksistä huolimatta potilasmäärä, joka on odottanut ympärivuorokautista asumispaikkaa yleislääketieteen osastolla ei ole noussut. Vuoden 2024 aikana odottajia määrä on vaihdellut 50-90 potilaan välillä. Vuosien 2025 aikana odottajien määrä on vaihdellut 42-79 välillä.

Kevyempiä palveluita on kehitetty yleislääketieteen paikkojen vähentyessä hyvinvointialueen toiminnan aikana. Kotiin vietäviä palveluita, joihin on panostettu ovat kotihoito, kotisairaala, Liisa-liikkuva sairaala, kotikuntoutus ja kotiuttamisen tuen tiimi (entinen tehostettu kotikuntoutus). Liisa-liikkuva sairaala toimii Pietarsaaren ja Vaasan alueella. Kotiuttamisen tuen tiimi Vaasassa, mutta tätä toimintamallia on tarkoitus laajentaa myös Pietarsaaren vuoden 2026 alkupuolella. Kotiuttamisen tuen tiimille suunnitellaan soveltuvaa mallia myös muihin kuntiin. Kotikuntoutusta tarjotaan koko alueella ja

kotisairaala toimintaa tullaan laajentamaan vuoden 2026 alkupuolella myös Kristiinankaupunkiin.

Päivystyksen kuormitukseen vaikuttavia tekijöitä on useita, eikä yksistään yleislääketieteen osastopaikkojen vähentäminen ole ainut tekijä. Päivystykseen on kohdistunut enemmän painetta jo vuodesta 2014 lähtien, kun Vaasassa siirryttiin yhteispäivystykseen ja kunnat samalla lopettivat omat päivystyksensä ja iltavastanottonsa asetusten mukaisesti. Päivystyksessä on aina ollut sekä ruuhkaisia että rauhallisempia aikoja – se kuuluu toiminnan luonteeseen. Juhlapyhät ovat perinteisesti olleet vilkkaampia ajankohtia. Hyvinvointialueelle siirtymisen myötä toiminta on koottu yhden organisaation alle, mikä on parantanut läpinäkyvyyttä ja tuonut esiin haasteita ja epäkohtia aiempaa helpommin. Toisaalta yksi organisaatio mahdollistaa myös ongelmien ratkaisemisen sujuvammin. Päivystyksen läpimenoajat ovat lyhentyneet aikaisemmasta.

Yleislääketieteen osastoilla olevat potilaat, jotka eivät pääse siirtymään oikean palvelun piiriin ovat ruuhkauttaneet osastoja ja täten myös kuormittaneet päivystystä. Palveluketjun virtausta on pyritty kehittämään koko hyvinvointialueen toiminnan aikana ja myös ennen sitä. Myös vuoden 2025 aikana tämän palveluketjun kehittäminen on ollut keskiössä. Toimenpiteitä on tehty yhteistyössä kotihoidon, osastojen, koordinoitikeskuksen, palveluohjauksen, kotiuttamisen tuen ja päivystyksen kanssa yhdessä. Tässä kehittämistyössä on myös kuultu henkilöstöä käymällä läpi eri palveluita.

Teema: 24 /7 paikkojen optimaalinen käyttö -työryhmä on toiminut aktiivisesti koko vuoden 2025 aikana. Kaikki toimialat sote-keskusta lukuun ottamatta on osallistunut palveluiden kehittämiseen asiakas- ja potilasnäkökulmasta mahdollistaen sujuvamat ja oikea-aikaisemmat palvelut. Joulukuussa 2025 järjestettiin kehitystyötä käsittelevä seminaari, jonka paneelikeskusteluun osallistui eri palveluiden työntekijöitä jakamaan näkemyksiään kehitystyön edistämisestä. Tämä kehitystyö tulee jatkumaan myös vuoden 2026 aikana, seuraamalla tilannekuvaa ja kehittämällä edelleen palveluita henkilöstön ja toimialojen kanssa. Vuoden 2026 tulevien osastopaikkavähennysten suhteen on tehty riskikartoitus ja laadittu toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi.

Viikottaisessa operatiivisessa tilannekuvassa seurataan muun muassa yleislääketieteenosastojen kuormitusta. Koko palveluketjun kannalta haaste on, että asiakkaita on väärissä palveluissa. Toimenpiteitä on jo tehty, mutta muutokset näkyvät hitaasti ja vaativat vielä suurempia panostuksia niihin palveluihin, joita haluamme painottaa eli kotiin vietäviä palveluita.

Kiinteistöjen käyttöön liittyen vastuuhenkilöt ovat neuvotelleet kuntien kanssa tarvittavien kiinteistöjen osalta. Hyvinvointialueella on suuret säästötavoitteet myös vuokratulujen osalta vuodelle 2026. Väestön palveluiden tarpeen tulee ohjata palveluiden tarjoamista ja sen myötä myös tilojen käyttöä. Tilojen käyttöä joudutaan tiivistämään ja sopeuttamaan siihen, mikä on alueen asukkaiden palveluiden tarve.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/1261/00.02.00/2025

Valmistelija Kotanen Heidi
Palmberg Christian
Syrén Johanna
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 43 59. Aikalisä Pohjanmaan hyvinvointialueen yleislääketieteen osastojen sulkemisiin

Jakelu

22

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten asumismahdollisuuksia, J. Borg ym.

Aluehallitus 19.01.2026 § 18

Valmistelija Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 486 7593, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Johanna Borg (RKP) ym. ovat jättäneet valtuustoaloitteen 8.1.2025 koskien ikäihmisten asumismahdollisuuksia. Aloite pyytää huomioimaan pienempien vanhushuollon yksiköiden tarpeen ja mahdollisuudet tulevissa palveluverkkosuunnitelmissa. Aloitteessa nostetaan esiin ikäihmiset ja heidän omaisensa, jotka saattavat joutuvat kulkemaan pitkiä matkoja päästäkseen tervehtimään asumisyksiköissä asuvia läheisiään. Aloitteessa tuodaan esiin, että pienemmät asumisyksiköt ympäri Pohjanmaata mahdollistaisivat sen, että ikäihmiset voisivat asua lähellä sosiaalisia kontaktejaan ja verkostojaan myös silloin, kun hoidon tarve on kasvanut niin suureksi, ettei enää pärjää kotona. Tämän nähdään myös helpottavan ja tukevan tarjottavaa hoivaa ja huolenpitoa.

Taustaa

Ikäihmisten palveluasumista järjestetään Pohjanmaan hyvinvointialueella sosiaalihuoltolain mukaisina palveluina joko yhteisöllisenä asumisena tai ympärivuorokautisena palveluasumisena. Yhteisöllisen asumisen palvelupaikkoja on hyvinvointialueella 111. Näistä Kristiinankaupungissa ja Närpiössä 69 paikkaa, ja Mustasaarella ja Vöyrissä 42 paikkaa (Solhörnän tällä hetkellä 15/30). Yhteisöllisen asumisen lisäksi monessa kunnissa on senioriasumista, joiden omistaja on esim kunnat, yritykset tai kolmassektori. Ympärivuorokautista palveluasumista on tarjolla ikäihmisille kaikissa Pohjanmaan alueen kunnissa, ainoastaan Kaskisissa ei ole ympärivuorokautista palveluasumista Mariakodin sulkemisen jälkeen. Kaskinen sijaitsee noin 12 km päässä Närpiöstä, joten tällöin Närpiössä sijaitsevat palvelut voidaan tulkita lähipalveluksi.

Omia ja ostopalveluina tuotettuja ympärivuorokautisia asumispaikkoja on vähennetty kaikissa kunnissa paitsi Luodossa ja Korsnäsissä.

Ympärivuorokautisen palveluasumispaikkojen vähennyksien syinä ovat olleet: asumispaikkojen määrä suhteessa ikäihmisten määrään, kiinteistöjen kunto, yksikköjen koko, valtakunnalliset vaatimukset, paikkojen pitkäaikainen käyttämättömyys, haasteet henkilöstön saatavuudessa sekä se, että yksikkö on voinut vaihtaa asumismuotoaan kevyempään, esimerkiksi yhteisölliseen asumiseen tai senioriasumiseen.

Pohjanmaan hyvinvointialueen kotona asuvien määrä vuonna 2024 oli 92,1 %:ia ja tavoitteena vuodelle 2026 on nostaa %-osuutta 94 %:iin. Koko maan % osuus vuonna 2024 oli 93,1 %:ia.

Väestörakenteen kehitys Pohjanmaalla

Pohjanmaan yli 75 -vuotiaiden määrä tulee ennusteen mukaan kasvamaan noin 25 %:ia vuoteen 2040 mennessä verrattuna vuoteen 2024. Ennusteiden mukaan + 85-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan Pohjanmaalla vuoteen 2040 mennessä + 73 %:ia verrattuna vuoteen 2024. Ikäihmisten osuuden kasvu vaihtelee kunnittain. Ikäihmisten määrällinen kasvu on kuitenkin pienempi Pohjanmaalla verrattuna muuhun Suomeen verrattuna.

Prosentuaalisesti suurin kasvu + 85-vuotiaissa vuoteen 2040 mennessä tapahtuu Laihian, Pedersören ja Kaskisen + 85-vuotiaiden määrässä. Pienin prosentuaalinen kasvu taas Närpiössä, Maalahdessa ja Kristiinankaupungissa.

Pienet hajautetut yksiköt verrattuna isompiin yksiköihin

Kun vertaillaan suuria ja pieniä asumisyksiköitä ikäihmisten ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, korostuvat niin kustannus- kuin palvelunäkökulmat. Suuret yksiköt ovat usein tehokkaampia henkilöstön ja tilojen käytössä, koska niissä voidaan hyödyntää synergiaetuja, jakaa tehtäviä laajemmalle tiimille ja järjestää erikoispalveluita keskitetysti. Tällöin myös kustannukset asukasta kohden voivat jäädä pienemmiksi, ja yksikön toiminnan kehittäminen on helpommin hallittavissa.

Pienet yksiköt koetaan tarjoavan kodinomaisempaa ja yksilöllisempää hoivaa. Ne mahdollistavat asukkaille tutun ympäristön ja vähentää esimerkiksi pitkiä välimatkoja omaisille, joka myös aloitteessa nostettiin esiin. Lisäksi pienemmät yksiköt saattavat lisätä asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta. Kuitenkin pienemmät yksiköt vaativat usein korkeampaa henkilöstömitoitusta, eivätkä ne ole yhtä kustannustehokkaita kuin suuremmat yksiköt. Toisaalta isommat keskitetyt yksiköt voidaan toteuttaa ns. kortteleina isompiin kasvukeskuksiin, jolloin voidaan turvata kodinomainen ja viihtyisä asuinympäristö.

Palveluverkon kehittäminen rakennusinvestointien näkökulmasta

Alueellisen palveluverkon suunnittelussa on keskeistä huomioida rakennusinvestointeihin ja tilaratkaisuihin liittyvät pitkän aikavälin taloudelliset vaikutukset sekä sosiaalinen kestävyys.

Laajat uudisrakennushankkeet tai mittavat peruskorjaukset keskuskohteisiin saattavat alkuvaiheessa vaikuttaa tarkoituksenmukaisilta, mutta niihin liittyy huomattavia rakennuskustannuksia sekä tulevia käyttö- ja ylläpitokuluja. Nämä investoinnit lisäävät hyvinvointialueen taloudellista riskiä erityisesti tilanteissa, joissa väestörakenteessa tapahtuu muutoksia tai palvelutarpeet vaihtuvat.

Pienimuotoiset, paikallisesti hajautetut yksiköt saattavat tarjota kustannustehokkaan ja joustavan vaihtoehdon rakennusinvestointien näkökulmasta. Näitä voidaan toteuttaa hyödyntämällä olemassa olevia rakennuksia, mikä pienentää merkittävästi investointitarvetta. Palvelutuotannon näkökulmasta tämä on kustannustehotonta ja haasteita saattaa esiintyä myös henkilöstön saatavuudessa.

Pohjanmaan hyvinvointialue selvittää palveluverkkoa kehittäessään mahdollisuudet hyödyntää jo olemassa olevat tilat ja kiinteistöt. Oleellista on olemassa olevien rakennusten kunto, pohjaratkaisut ja vuokrataso. Esimerkiksi yhteisöllistä asumista kehitettäessä on kartoitettu kaikki olemassa olevat yksiköt, jotka on voitu muuttaa yhteisöllisen asumisen yksiköiksi.

Asumisyksiköiden kustannuksista suuri osa koostuu vuokratilakustannuksista, jotka maksetaan kuntien kiinteistöyhtiöille. Hyvinvointialueen tekninen yksikkö käy jatkuvaa keskustelua hyvinvointialueen kuntien kanssa kiinteistöjen suunnitteluun ja vuokratasoon liittyen.

Lopuksi

Pohjanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten ympärivuorokautista palveluasumista tarjotaan hajautetusti lähes jokaisessa alueen kunnassa. Palveluverkon peittävyttä on karsittu, mutta edelleen peittävyys on muuhun Suomeen verrattuna korkeimpien joukossa. Tulevaisuuden palveluverkkoa kehitettäessä tulee huomioida väestön kasvukehitys, yhteistyökumppanit palveluiden toteuttamisessa ja kiinteistöjen hallinnassa.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen hoitoajat ovat lyhentyneet merkittävästi aikaisemmasta. Tällä hetkellä keskimääräinen hoitoaika on kaksi vuotta. Aikaisemmin palveluasumisessa saatettiin elää useita vuosia. Hoitoajan lyhentyminen ikäihmisten palveluasumisessa tulee huomioida myös palveluverkon kehittämisessä. Vuodelle 2026 ei ole suunnitteilla uusia ikäihmisten palvelupaikkojen vähentämiä. Tavoitteena on, että

olemassa olevat paikat tulevat riittämään myös tulevana vuosina, kun kriteerien yhtenäistäminen alueella näkyy käytännössä.

Taloudellisen tilanteen sekä palvelurakenteen vertailun perusteella koko Suomeen nähden, Pohjanmaan hyvinvointialueen tavoitteena on siirtää painopistettä raskaammista palveluista kevyempiin palvelumuotoihin. Tämän siirtymän toteuttaminen on aloitettu kotihoidon ja kotona annettavien tukipalveluiden tehostamisella ja optimoinnilla, panostuksilla ja kehittämisellä liikkuviin sairaalapalveluihin, kotikuntoutukseen ja tehostettuun kotikuntoutukseen, kotisairaalaan, yhteisölliseen asumiseen, intervallihoitoon, omaishoidon tukeen ja perhehoitoon.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/752/00.02.00/2025

Valmistelija Kotanen Heidi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 486 7593, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 44 55. Asumismahdollisuudet ikäihmisille Borg 9122024

Jakelu

23

Vastaus valtuustoaloitteeseen; Millainen on toimiva ikäihmisten hoitoketju tulevaisuudessa, G Jusslin

Aluehallitus 15.09.2025 § 182

Valmistelija Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 486 7593, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Gunilla Juslin (RKP) ym. ovat jättäneet valtuustoaloitteen 9.12.2024 otsikolla; Millainen on ikäihmisten toimiva palveluketju tulevaisuudessa? Aloite koskee ikäihmisten eri palveluita ja palveluverkkoa sekä pohtii päättäjien ja virkamiesten tekemiä päätöksiä ja niiden kestävyyttä turvaamaan palvelut sekä maaseudun että kaupunkien asukkaille. Aloitteen laatijat haluavat vastauksia kysymyksiin, joiden vastaukset selventäisivät asukkaillemme suunniteltuja palveluita.

Taustaa palveluiden kehittämisestä raskaista kevyempiin palveluihin

Yksi tärkeimmistä tavoitteista ikäihmisten palveluiden kehittämisessä on ollut painopisteen siirtäminen raskaammista palveluista kevyempiin. Pohjanmaan palvelurakenne on painottunut enemmän raskaampiin palveluihin. Viime vuosien aikana on kehitetty kevyempiä palveluita ja erityisesti kotiin vietäviä palveluita. Toimintakykyä tukemalla ja parantamalla on mahdollista siirtää raskaampien palveluiden tarvetta myöhemmäksi.

Kansallinen tavoite on, että iäkäs ihminen voi asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään, jopa elämänsä loppuun saakka. Kun ihminen tarvitsee hoivaa ja huolenpitoa, hän saa sen kotonaan tai kodinomaisessa asuinympäristössä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on laatinut laatusuosituksen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palveluiden turvaamiseksi 2024-2027. Laatusuosituksen keskeiset sisällöt ovat iäkkäiden aktiivisuuden, työurien ja toimintakyvyn edistäminen, vapaaehtoistoimintaan osallistuminen, teknologian hyödyntäminen hyvinvoinnin edistäjänä, asuminen ja asuinympäristöjen ikäystävällisyys, palvelujen toteuttaminen kestäväällä tavalla, laatuindikaattorit laadun ja vaikuttavuuden seurannassa sekä skenaariolaskelmat ennakoidun asiakasmäärän mukaan.

Alla olevat kysymykset ovat aloitteesta ja vastaukset kysymyksiin löytyvät alla olevasta tekstistä.

Mitä panostuksia on tehty kotikuntoutukseen, ja toimiiko se koko hyvinvointialueella?

Hyvinvointialueiden aloittaessa kotikuntoutusta tarjottiin Pietarsaarta lukuun ottamatta vain kotihoidon asiakkaille. Kuntien osoittamat resurssit vaihtelivat kuntien välillä eikä kaikissa kunnissa ollut fysio- ja toimintaterapeutteja toteuttamassa kotikuntoutusta. Ikääntyneiden ryhmätoiminta oli lakkautettu korona-aikana Vaasaa lukuun ottamatta kaikissa kunnissa.

Hyvinvointialueen aloittaessa kotikuntoutus mahdollistui kaikille ikääntyneille henkilöille riippumatta heidän muista palveluista. Palvelulle määriteltiin koko alueelle yhteiset kriteerit. Jokaisessa kunnassa toimii nyt myös toiminta- ja fysioterapeutteja tukemassa hoitajia. Kotikuntoutuksen resursseja on jaettu siten, että ne jakautuvat tasaisesti koko alueelle. Uusi potilastietojärjestelmä mahdollistaa myös resurssien sujuvan käytön yli kuntarajojen.

Etäkuntoutusta on aloitettu viidessä kunnassa ja sitä tullaan laajennetaan koko alueelle. Sen avulla voidaan tarjota enemmän kuntoutuskäyntejä välimatkoista huolimatta.

Yhteistyötä sote-keskusten ja sairaaloiden osastojen kanssa on kehitetty palveluketjujen sujuvoittamiseksi.

Vuonna 2024 aloitettiin tehostettu kotikuntoutus –toimintaa on Vaasassa ja Pietarsaareissa. Vaasan kotihoidon alaisuudessa oleva kotiuttamistiimi siirrettiin kotikuntoutuksen tuloyksikköön ja lisäksi Pietarsaareen perustettiin oma tiimi. Osana tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmaa saatiin tehostettuun kotikuntoutukseen 9 uutta toimea ja kotiuttamistiimin resurssit siirrettiin tehostettuun kotikuntoutukseen. Tehostettu kotikuntoutus mahdollistaa aikaisemman kotiutumisen sairaalasta. Sen avulla saadaan hoidollinen apu heille, joilla ei ole kotihoitoa sekä riittävät kuntoutusresurssit. Tehostetun kotikuntoutuksen avulla ikääntyneiden toimintakyky paranee niin, että heidän palvelutarpeensa pienenee ja suuri osa heistä pärjää jatkossakin ilman kotihoitoa.

Toimintakykyä tukevaan ryhmätoimintaan on luotu alueelliset kriteerit. Ikääntyneille tarjotaan ryhmiä sekä sote-keskusten fysioterapiassa että kotikuntoutuksen henkilöstön toimesta. Vaasassa on henkilöstöä, jotka ohjaavat toimintakykyä tukevia ryhmiä Vuorikeskuksen kuntosalilla. Muissa kunnissa ryhmiä perustetaan tarvittaessa. Ryhmätoimintaa järjestetään monipuolisesti myös kuntien ja 3. sektorin toimesta. Hyvinvointialue vastaa ryhmistä, joihin heikentyneen toimintakyvyn omaavat voivat osallistua.

Mitä kautta potilaat etsivät asumispaikkoja, kenen vastuulla asumispaikan hakeminen on ja onko tämä prosessi ajallisesti yhdenvertainen hyvinvointialueella?

Pitkäaikaista ympärivuorokautista palveluasumista hakevat pääsääntöisesti omainen tai edunvalvoja. Myös sosiaalityöntekijä voi toimia vireille laittajana, kunnes edunvalvonta on vahvistettu. Asiakas hakee harvoin itsenäisesti ympärivuorokautista palveluasumista.

Ympärivuorokautiset palveluasumisen hakemukset käsitellään ja päätetään alueen kolmessa SAS-pisteessä (pohjoinen, keskinen, eteläinen). Työryhmissä toimitaan yhteisten palvelukriteerien pohjalta. Kokoukset pidetään 1-2 viikon välein. Palvelu tulee lain mukaan järjestää 3 kk:n kuluessa vireille tulosta.

Palvelun saatavuudessa on eriarvoisuutta alueellisesti. Esimerkiksi ajalla 1.10.2024-31.3.2025 yli 3 kk:ta palveluasumispaikkaa odottaneita on ollut 78 asiakasta. Näistä 78 asiakkaasta 46 asiakasta on ollut Vaasan alueelta. Tämä on noin 25 %:ia tarkasteluajanjakson hakemusten kokonaismäärästä.

Ovatko aiemmin kuntien ylläpitämät yleislääketieteen osastot perusterveydenhuoltoa vai sairaalapalveluja? Mikä on oikein lain mukaan?

Hyvinvointialueellamme yleislääketieteen osastopaikat ovat olleet osa sairaalapalveluiden toimialan tulosaluetta alusta lähtien. Näiden osastojen pitäminen organisatorisesti saman katon alla päivystys- ja erikoissairaanhoidon osastojen sekä kotisairaalan kanssa on koettu vahvuutena potilasvirtojen hallinnassa. Yleislääketieteen paikkojen osalta useat hyvinvointialueet ovat siirtyneet järjestämään yleislääketieteen osastopaikat akuuttipaikkoina ja arviointi- ja kuntoutuspaikkoina. Pohjanmaan hyvinvointialueella arviointi- ja aktivointiosastot sijaitsevat Maalahdessa, Mustasaaressa, Uudessakaarlepyyssä ja Pietarsaaressa. Akuutit yleislääketieteen osastot sijaitsevat Pietarsaaressa, Vaasassa ja Närpiössä.

Yleislääketieteen osastohoito sekä akuutti että arviointi- ja aktivointiosastoilla järjestetään Pohjanmaan hyvinvointialueella terveydenhuoltolain alaisena toimintana.

Millä osastohoito korvataan, kun osastoja ja asumisyksiköitä suljetaan ilman, että näiden alueiden kotihoidolle on annettu lisäresursseja?

Erilaisia palveluita kotiutumisen ja kotona asumisen tueksi on kehitetty ja niitä on enemmän kuin ennen hyvinvointialuetta. Kotiutettavat potilaat, jotka tarvitsevat hoivaa, hoitoa, tukea, voivat saada palvelua kotisairaalaista, kotihoidosta, kotikuntoutuksesta ja tehostetusta kotikuntoutuksesta. Lisäksi on kehitetty Lisa (liikkuva sairaala) palvelua alueellamme.

Tehostetun kotikuntoutuksen resursseja on vahvistettu entisestään Vaasan alueella, missä on eniten ollut palveluasumisen jonottajia yleislääketieteen osastoilla. Vuoden 2025 Strategisen teeman kehitystyössä on käyty koko 24/7 palveluiden palveluketjua läpi ikäihmisten osalta. Toimialojen kanssa yhteistyössä on huomioitu kehittämiskohteet. Tärkeää on ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen 24/7 palveluissa sekä kotiuttamisen tukeminen erityisesti tehostettua kotikuntoutusta vahvistaen ja kaikkien palveluiden yhteistyötä parantaen. Pilotti aloitetaan Vaasassa syyskuun alusta lähtien ja seurataan kehittämistoimenpiteiden vaikutusta.

Osastosulkujen jälkeen kotihoitoon on panostettu. Hankerahaa on saatu uusia toimia varten ja etäpalveluihin on panostettu Prima Botnia hankkeen kautta. Kiuru-rahaa on kotioidon etäpalveluiden kehittämiseen osoitettu noin 1,1 miljoonaa. Prima Botnia – hankkeessa ikäihmisten työ paketin talousarvio ajalle 2023-2025 on noin 1 milj. Sisältäen kotioidon sekä omais- ja perhehoidon.

Lisäksi on pyritty varmistamaan, että oikea asiakas on oikeassa paikassa. Kotioidon kriteerit on yhtenäistetty. Palveluohjauksen ja kotioidon henkilöstön kanssa käydään jatkuvaa keskustelua asiakkaiden palveluiden järjestämisestä. Kotihoitoa on myös kehitetty kustannustehokkaammaksi yhteisen toiminnanohjauksen avulla. Valtakunnallisen tavoitteen mukaan pyritään henkilöstön työaikaa välittömään asiakastyöhön kasvattamaan.

Onko ympärivuorokautisen palveluasumisen vähentäminen realistista?

Ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkoja on vähennetty ja kriteerit palvelun saamiseksi on yhtenäistetty koko alueen osalta. Ympärivuorokautisen palveluasumipaikkojen vähentäminen on edellyttänyt rinnalla myös muiden palveluiden kehittämistä. Kotioidossa on kehitetty etäpalveluita mm. Osakäynneistä voidaan korvata etäkäynteinä, lääkerobotit, sähkölukot. Edellisissä kysymyksissä on kuvattu eri palveluita, mitä hyvinvointialueella on kehitetty.

Pohjanmaan hyvinvointialueen kotona asuvien määrä vuonna 2024 oli 92,1 %:ia ja tavoitteena vuodelle 2025 on nostaa %-osuutta 93 %:iin. Koko maan % osuus vuonna 2024 oli 93,1 %:ia.

Voimmeko löytää sopimusten kautta enemmän yhteistyötä muiden sairaaloiden kanssa

Erikoissairaanhoidossa?

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävistä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi, jos se on välttämätöntä palvelujen tai muiden toimenpiteiden saatavuuden, laadun tai asiakkaiden oikeuksien varmistamiseksi tehtävän vaatavuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi. Suurempiin kokonaisuuksiin koottavista tehtävistä ja niihin liittyvästä työnjaosta säädetään erikseen. (Luku 2 Sosiaali- ja terveystalouden palveluiden järjestäminen 9 §.

Hyvinvointialueet ja Pohjanmaan hyvinvointialueen toimialat ovat tarpeen mukaan tehneet yhteistyösopimuksia eri palveluiden osalta. Pohjanmaan hyvinvointialue kuuluu Turun yliopistollisen sairaalan yhteistyöalueeseen (YTA). Hyvinvointialueet ovat päivittämässä Yta-sopimusta, jossa on sosiaali- ja terveysministeriön ohjekirjan mukaan sovittava konkreettisemmin hyvinvointialueiden välisestä yhteistyöstä ja työnjaosta. Valmistelutyö on meneillään hyvinvointialueiden kesken. Muutokset on saatava valmiiksi kevääseen 2026 mennessä.

Mitä avohoidon muotoja tarjotaan eri alueilla, miten taataan turvallinen yöhoito?

Kotisairaala tarjoaa palveluja koko alueellamme, ja nämä järjestetään omana toimintana lukuun ottamatta Kristiinankaupunkia, missä palvelu ostetaan Pihlajalinnalta. Kotisairaala on avoinna klo 7–22 koko alueella, paitsi keskisellä alueella toiminta on ympärivuorokauden, koska väestömäärä on muuta aluetta suurempi. Potilaan kotiuttaminen kotisairaalan turvin edellyttää, että potilas pärjää itsenäisesti tai avun turvin (jonka tarjoaa joku muu kuin kotisairaala) käyntien välillä. Kotisairaala tarjoaa vaativampaa hoitoa, kuten suonensisäisiä hoitoja, ja nämä voidaan yleensä suunnitella niin, että lääkitys annetaan aamu- ja iltavuorojen aikana.

Kotihoidossa yövuoron toiminnan tarkastelu on käynnissä. Yöhenkilöstön resurssit tarkistetaan asiakkaan tarpeiden mukaisesti ja liikkumiseen vaikuttaa myös maantieteellinen alue. Asiakaskäynnit suoritetaan tarvittaessa pareittain ja lisäksi asiakkaille voidaan myöntää tukipalveluna turvapuhelin. Kotihoidon asiakas on asiakas, joka pärjää käyntien välit itsenäisesti tai omaisen tai tukihenkilön avulla (kriteerit). Kotihoito suorittaa myös tehtävän 823- mukaiset nostot ja turvakäynnit asiakkaille, joilla ei ole kotihoitoa myönnetty, myös yöaikaan.

Toimivatko kotihoito ja kotisairaala ympäri vuorokauden kaikilla alueilla?

Kotihoito, joka sisältää sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon toimii lakisääteisesti ja asiakkaan tarpeen mukaan ympärivuorokauden koko Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Kotisairaala on avoinna koko alueella klo 7–22, lukuun ottamatta keskistä aluetta, missä väestömäärä on suurin ja toiminta on avoinna ympäri vuorokauden.

Mitä palvelua 116 117 tarjoaa asukkaille, ja taataanko sen palvelu sekä suomeksi että ruotsiksi ja mieluusti myös englanniksi kaikkina vuorokaudenaikoina?

Päivystysavun numeroon 116117 tulisi soittaa ennen päivystykseen hakeutumista. Päivystysavussa terveydenhuollon ammattilaiset kertovat, vaatiiko tilanne käynnin päivystyksessä. Mikäli tilanteeseen riittää itsehoito, annetaan asiakkaalle itsehoito-ohjeet.

Palvelu on käytössä kaikkialla Suomessa, lukuun ottamatta Ahvenanmaata. Puhelu on maksuton. Ulkomaisesta liittymästä soittaessa operaattori saattaa periä puhelusta maksun. (<https://116117.fi/fi>) Numerosta saa apua molemmilla kotimaisilla kielillä ja englanniksi 24/7.

Päivystysavun palvelu tuotetaan ostopalveluna ja palvelu kuuluu sairaalapalveluiden toimialalle.

Mikä on liikkuvan sairaalan (Lisa) rooli, ja mistä lähtien se toimii ympärivuorokauden kaikilla alueilla?

Lisa liikkuvan sairaalan tarkoitus on viedä päivystyksellistä osaamista asiakkaan kotiin ja näin vähentää mm. ikäihmisten tarvetta hakeutua päivystykseen sellaisen hoidon tarpeen vuoksi, mikä voidaan hoitaa asiakkaan kotona.

Lisa toimintaa kehitetään jatkuvasti, että pystytään yhä moniammatillisemmin vastaamaan asiakkaan tarpeisiin. Esimerkkinä nyt tuleva yhteistyö kotikuntoutuksen ja Lisan kanssa. Jatkossa suunnitteilla on kehittää mielenterveyspotilaiden ja Lisan yhteistyön mahdollisuuksia.

Toimintaan sisältyy myös esihoidon kiireettömiä tehtäviä ja puhelimesta tehtävä hoidontarpeen arviointi ennen ambulanssin lähettämistä kohteeseen. Tämän toiminnan avulla olemme pystyneet vähentämään n.40 %:ia ambulanssin lähettämistä kohteisiin. Asiakkaita on pystytty auttamaan puhelimitse annettavalla hoidon ohjeistuksilla ja tai ohjaamalla asiakas oikeaan palveluyksikköön, mikä ei aina ole yhteispäivystys.

Ensihoidon toteuttama hoidon tarpeen arviointi toteutuu koko hyvinvointialueella 24/7. Toimintaa suunnitellaan tarvelähtöisesti ja välttämättä tarvetta 24/7 Lisa-toiminnalle ei ole koko alueella. Toimintaa on testattu Pohjoisessa ja tarve on ollut vähäistä yöaikaan.

Seuraamme tilannetta ja tarpeen muuttuessa tilanteeseen reagoidaan, niin että toiminta vastaa tarvetta.

Seniorineuvolan kehittäminen

Aloitteessa nostetaan esiin ennaltaehkäisevistä palveluista seniorineuvolaan ja senioriilinjaan panostaminen, jotka koetaan hyvänä panostuksena. Aloitteessa toivotaan, että 70 vuotta täyttäneet ikäihmiset saisivat säännöllisesti henkilökohtaisen kutsun fyysiselle vastaanottokäynnille. Vastaavasta asiasta on myös vanhusneuvosto tehnyt aloitteen, joka on käsitelty hallituksen kokouksessa.

Pohjanmaan hyvinvointialueen sote-keskuksen seniorineuvolan tämänhetkinen toimintamalli ei ole vielä valmis ja lopullinen. Seniorineuvola on otettu käyttöön vuoden 2024 aikana ja toimintaa kehitetään. Tällä hetkellä toimintamallissa korostuu vahvasti ennaltaehkäisevä näkökulma. Toimintamallin muutos, missä palvelut kohdistettaisiin 70-ikävuodesta säännöllisesti henkilökohtaisiin vastaanottokäynteihin, tarkoittaisi sitä, että henkilöstöresurssien näkökulmasta resurssit kohdistuisivat täysin tiettyjen ikäryhmien yksilökäynteihin. Tällöin resursseja ei voitaisi kohdistaa riittävän ennaltaehkäisevästi ja tarpeen mukaisesti. Nykyisen toimintamallin vaikuttavuutta pitää arvioida. Uudelle toimintamallille pitää kuitenkin antaa aikaa tulla tutuksi asiakkaiden ja työntekijöiden keskuudessa, jotta asiakkaat ohjautuvat palvelun piiriin.

Lopuksi

Palvelurakennetta on muutettu raskaammista palveluista kevyempiin palveluihin. Panostusta on kohdistettu kotona annettaviin palveluihin ja etäpalveluiden vahvistamiseen.

Väestön ikääntyminen ja ikääntyvän väestön määrän kasvu luo haastetta, kun samaan aikaan kymmenen seuraavan(10) vuoden aikana eri ammattiryhmien sote-henkilöstöstä tulee vähenemään Pohjanmaan hyvinvointialueella noin 20 %:ia.

Palvelurakenteen muutosten vaikutuksia seurataan palveluiden sujuvuuden näkökulmasta sekä lakisääteisten määräaikaisten puitteissa.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 06.10.2025 § 65

Valmistelija Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 486 7593, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Valtuutettu Gunilla Jusslin ehdotti, että asia palautetaan, jotta yhdessä hyvinvointialueen eri asiantuntijatoimijoiden kanssa voidaan selvittää tarkemmin, miltä ikäihmisten toimiva hoitoketju voisi kokonaisuudessaan näyttää tulevaisuudessa. Palautusehdotusta kannattivat valtuutetut Moisio, Bystedt ja Miettinen. Valtuusto palautti asian yksimielisesti.

Aluehallitus 19.01.2026 § 19

Valmistelija Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 486 7593, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtuustoaloite on palautettu jatkokäsittelyyn 6.10.2025 valtuuston kokouksessa. Alla kattavampi selvitys ikäihmisten palveluketjuun liittyvistä kehittämiskohteista ja mihin kehitystyössä on päästy tähän mennessä. Täydennys on tehty valtuuston kokouksessa 6.10 annettujen tarkennusten perusteella.

Palvelurakennetta on muutettu raskaammista palveluista kevyempiin palveluihin. Panostusta on kohdistettu kotona annettaviin palveluihin ja etäpalveluiden vahvistamiseen. Näitä palveluita on kuvattu yllä olevissa vastauksissa.

Väestön ikääntyminen ja ikääntyvän väestön määrän kasvu luo haastetta, kun samaan aikaan kymmenen seuraavan(10) vuoden aikana eri ammattiryhmien sote-henkilöstöstä tulee vähemmän Pohjanmaan hyvinvointialueella noin 20 %:ia.

Palvelurakenteen muutosten vaikutuksia seurataan palveluiden sujuvuuden näkökulmasta sekä lakisääteisten määräaikaisten puitteissa.

Vuonna 2025 jokaiseen kotitalouteen, missä on 75-vuotta täyttänyt henkilö, lähetettiin palveluopas + 75-vuotialle. Palveluoppaasta on tullut paljon kiitosta, koska opas sisältää tiiviissä muodossa kaikkien palveluiden kuvaukset ja yhteystiedot.

Ikäihmisten terveyspalveluiden osalta henkilöstöä on tavattu joulukuussa 2025. Ikäihmisten terveyspalveluiden tulosityksikkö toimii sote-keskuksen toimialalla. Geriatriset poliklinikat toimivat Pietarsaassa, Vaasassa ja Kristiinankaupungissa. Muistihoitajavastaanotto myös Kruunupyssä, Uusikaarlepyssä, Vyöriällä, Mustasaassa, Laihialla, Maalahdessa, Korsnäsissä ja Närpiössä. Seniorineuvolat toimivat jossain muodossa kaikissa 14 kunnissa.

Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan ja samalla myös muistisairaiden määrä, koska korkea ikä on suurin riskitekijä muistisairauteen sairastumiselle. Parantavaa lääkitystä ei tällä hetkellä ole. Elämäntapamuutoksilla, viidellä Finger-osa-alueella on osoitettu olevan vaikutusta muistiongelmien kehittymiseen ja etenemiseen. Finger-toimintamalli ei ole vielä juurtunut suurimpaan osaan väestöstä, joten vaikutukset sairastuneiden määrässä näkyvät vasta useiden vuosien kuluttua. Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt rahoitusta hankkeelle, jonka tavoitteena on kehittää ikääntyneiden ennaltaehkäisevää hoitoa. Hanke toteutetaan 1.4.2025–31.10.2027. Hankkeessa kehitetään seniorineuvolan toimintaa ja syvennetään Finger-verkostoa sekä hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä. Hankesuunnitelmiin sisältyy muun muassa tietopaketti 68-vuotiaille, sisäinen koulutus FINGER-mallista sekä väestölle suunnattu tiedotus FINGERistä ja aivoterveystestistä.

Geriatrinen poliklinikka hoitaa muistisairauksia ja seniorineuvola toimii ennaltaehkäisevänä terveyspalveluna ikäihmisille. Muistisairaiden asiakkaiden tukeminen vaatii geriatrisen poliklinikan henkilökunnan panostusta, toimialojen välistä yhteistyötä ja muistisairauden luonteen huomioimista tukitoimenpiteiden myöntämisessä. Muistikoordinaattorin rooli on tärkeä diagnoosin jälkeen ja ennen säännöllistä kotihoitoa. Tutkimusten mukaan muistikoordinaattoritoiminta voi viivästyttää palveluasumiseen siirtymistä keskimäärin noin 7 kuukaudella. Suurimmalla osalla ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaista on muistisairaus. Palveluasumista edeltävä kotihoito on myös raskaampaa palvelua ja myös useilla kotihoidon asiakkaista on muistisairaus. Muistikoordinaattorin tehtävänä on tukea kotona asumista diagnoosin jälkeen mahdollisimman pitkään ennen siirtymistä raskaampiin palveluihin. Muistikoordinaattorin tehtävänä on tukea myös omaishoitajia.

Tärkeää on, että ikäihmisten terveyspalvelut tekevät yhteistyötä sosiaalihuollon, terveyskeskuksen, kotihoidon, palveluohjauksen ja kuntoutuksen kanssa. On tärkeää, että eri palveluista osataan ohjata riittävän ajoissa ikäihmiset esimerkiksi kuntoutuspalveluihin. Muistisairauksien lisäksi ikäihmisillä on muitakin terveysongelmia, joihin vastataan sote-keskuksen terveyspalveluista. Omatimimallia on pilotoitu Vaasassa ja mallia tullaan laajentamaan alueella. Omatimimallin tavoitteena on tarjota monisairaille suora kontakti sote-keskukseen omatiimille.

Ikäihmisten 24/7 palveluita on kehitetty koko hyvinvointialueen toiminnan aikana. Vuodelle 2025 tämä nostettiin erityiseksi kehittämisteemaksi Vaasan alueen ikäihmisten 24/7 palveluiden osalta. Teemaan liittyen työryhmä on toiminut aktiivisesti koko vuoden ajan ja kehittänyt palveluketjun sujuvuutta. Työryhmään ovat osallistuneet eri toimialojen edustajat kaikilta toimialoilta paitsi sote-keskuksesta. Kehittämistyön alkuvaiheessa tehtiin prosessikävely eri palveluihin, jotta saatiin kokonaiskuva haasteista ja kehittämiskohteista eri palveluiden henkilöstön näkökulmasta. Vuoden aikana perustettiin kotiuttamistuen tiimi, johon saatiin kymmenen lisäresurssia eri toimialoilta. Koordinaatiokeskusta vahvistettiin sosiaalihuollon ammattilaisella, jolla on mahdollisuus lyhytaikaisten päätösten tekemiseen akuuteissa tilanteissa. Kaikki palveluketjuun osallistujat ovat omalta osaltaan kehittäneet yhteistyötä ja sujuvuutta palveluiden välillä. Kotiuttamisen tuen tiimin avulla on 3,5 kk:n aikana kotiutettu 113 potilasta keskussairaalan päivystyksestä ja Vaasan H-talon osastoilta. Tavoitteena on kotiutuminen ja toimintakyvyn ylläpitäminen, parantaminen, jotta arkea voitaisiin jatkaa ilman apua tai mahdollisen pienellä avun tarpeella.

Aktivoivaa työtettä kehitetään sairaalapalveluiden ja koti- ja asumispalveluiden toimialalla sekä kuntoutuksen palvelualueella. Palveluihin on tehty nykytilan kartoitukseen liittyvät kysely ja osassa toimintoja on jo laadittu tavoitteet aktivoivan työtteen tukemiselle.

Sairaalapalveluiden toimialalla on suunnitteilla koko henkilöstön koulutusohjelma. Ohjausryhmä tulee jatkamaan kehittämistyötä. Myös kaatumisten ennaltaehkäisyn toimintamalleja on kehitetty jo pitkään hyvinvointialueella.

Elintapaohjauksen digitaalista palvelupolkua kehitetään kaikille ikäryhmille. Tämä tulee vahvistamaan ennaltaehkäisyä ja yhdenmukaista ohjeistusta liikuntaan ja ravitsemukseen liittyen. Kaikille digitaalinen palvelupolku ei toimi, mutta ikäihmisten ikäskaala on niin suuri, että tässäkin kohderyhmässä löytyy heitä, jotka tulevat hyötymään digitaalisesta palvelupolusta, mistä saa myös ammattilaisen tukea elintapojen muutokseen.

Ikäihmisten palveluketjun kehittämistä jatketaan yhdessä eri palveluiden henkilöstön kanssa. Tulevaisuuden toimiva palveluketju vaatii jatkuvaa kehittämistä ja seurantaan palveluiden laadusta ja toteutumisesta. Toiminnan kehittämisessä on otettu mukaan ja kuultu henkilöstöä. Palveluketju on yhteinen sosiaalihuollon ja terveydenhuollon kanssa ja on riippuvainen asiakkaan, potilaan tarpeesta.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa täydennetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/750/00.02.00/2025

Valmistelija Kotanen Heidi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 486 7593, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 45 54. Toimiva ikäihmisten hoitoketju Jusslin 9122024

Jakelu

24

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien kotihoidon tilannetta Vaasassa, P.Karppi

Aluehallitus 16.02.2026 § 40

Valmistelija Kotanen Heidi
Olin Paula
Pellfolk Tony
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Perussuomalaisten valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen 28.4.2025. Aloitteessa pyydetään kattavaa selvitystä Vaasan kotihoidossa tapahtuneista toimintamuutoksista.

Vaasassa osa kotihoidon toiminnasta on siirtynyt Tammipihaan, muut tilat ovat muun muassa Vuorikeskuksessa ja Huutoniemellä. Keskustelua on herättänyt kysymys siitä, onko Tammipihan tilat riittävät kotihoidon henkilöstöön nähden. Tilojen riittävyyttä arvioitaessa on huomioitu sekä lakisääteiset vaatimukset että käytännön toiminnan tarpeet. Tammipihassa on käytössä sekä ylä- että alakerta, joissa on omat huoneet tiimeille sekä kaksi ruokailutilaa. Tilojen haasteena on kuitenkin se, että yhtäaikaaisesti paikalla voi olla runsaasti henkilöstöä, mikä aiheuttaa ajoittaista ahtautta. Kuitenkin kotihoidon työssä suuri osa ajasta vietetään asiakkaiden luona, jolloin toimistolla oleskelu jää vähäiseksi. Näin ollen tilojen käyttöä ja riittävyyttä tulee tarkastella suhteessa siihen, kuinka paljon henkilöstöä samanaikaisesti on toimistolla. Lisäksi toiminnanohjauksen tehtävä on porrastaa työntekijöiden taukoja niin että tilat olisivat järkevästi käytössä.

Toinen esiin noussut haaste liittyy Tammipihan sijaintiin ja pysäköintiin. Aiemmissa vuokratiloissa pysäköintipaikkoja oli paremmin saatavilla, ja organisaatiossa onkin yhteinen näkemys siitä, että ilmainen pysäköinti olisi tärkeää. Tällä hetkellä ilmainen pysäköinti on mahdollista aamuisin klo 7–8 sekä klo 17 jälkeen, öisin klo 8 asti ja sunnuntaisin. Lisäksi Tammipihalla on kaksi pysäköintipaikkaa leasing-autoille, ja paikkojen määrä kasvaa leasing-autojen määrän lisääntyessä. Ympäristössä on myös testattu pysäköinnin saatavuutta, ja ilmaisia sekä kiekkopaikkoja löytyy kohtuullisen kävelymatkan päästä.

Toimistolla oleskelun määrää pyritään minimoimaan, ja henkilöstön työtehtävät vastaavat normaalia lähihoitajan työtä kotihoidossa. Työterveyden näkökulmasta uudet tilat ovat huomattavasti paremmat verrattuna aikaisempiin tiloihin, joista on tullut palautetta sisäilma- ja lämpötilaongelmista. Lisäksi vanhoissa tiloissa ei ole ollut tiimeille omia huoneita, kuten nyt uusissa on, ei myöskään esihenkilöhuoneita. Myös neliöitä on käytettävissä enemmän tiimeille kuin ennen ja tiloissa on hyvät sosiaaliset tilat. Muutto Tammipihaan merkitsi myös vuokratustannusten huomattavaa säästöä.

Työhyvinvointiin vaikuttavat myös työyhteisön synergia ja esihenkilön läsnäolo, jotka ovat tärkeitä tekijöitä arjessa. Työtaakkaa saadaan paremmin tasattua synergian avulla ja monet ovatkin olleet tyytyväisiä siitä, että useampi tiimi on saman katon alla ja tutustutaan uusiin ihmisiin. Sairaanhoidajat ovat antaneet palautetta erityisesti siitä, miten helppoa on saada tukea kollegalta asiakasasioissa ja työhön liittyvissä asioissa.

Organisaation näkemyksen mukaan muutoksilla on pyritty vaikuttamaan työntekijöiden hyvinvointiin sekä tehostamaan tilojen käyttöä ja kustannustehokkuutta. On kuitenkin tunnistettu, että muutos voi herättää vastarintaa ja erilaisia kokemuksia. Kaikki työntekijät eivät kuitenkaan koe muutosta negatiivisena, vaan osa on myös tyytyväisiä uusiin järjestelyihin.

Vaasan alueella on vuoden 2025 aikana kehitetty ikäihmisten 24/7 palveluita yhteistyössä toimialojen kanssa. Kotihoito on ollut aktiivisesti mukana kehittämistyössä. Kotihoito on selkeyttänyt päivystyksen ja osastojen yhteydenottoja kotihoitoon, kehittänyt yhteistyötä uuden kotiuttamisen tuen tiimin kanssa ja tehnyt tiivistä yhteistyötä

palveluohjauksen kanssa. Joulukuussa 2025 koti- ja asumispalveluiden toimiala järjesti seminaarin liittyen kotihoidon asiakkuuksiin.

Kotihoidon esimiesrakennetta on uudistettu siten, että työtaakka jakautuu sekä lähihenkilö- että koordinoivalla tasolla. Vaasan alueen kotihoitoon on lisäksi saatu kattava palveluvastaavaverkosto, joka toimii esihenkilön tukena ja sijaisena. Tällaista järjestelmää ei kunta-aikana ole ollut.

Hyvinvointialueella tapahtuu edelleen muutoksia, johtuen vaatimuksista, joita kotihoidolle asetetaan lakisääteisesti, mutta myös uusien kriteerien ja tasavertaisen palvelun tuottamisen takia. Pyrimme jokaisesta uuteen organisaatioon liittyneestä kunnasta löytämään hyvät käytännöt, mutta koska kaikki kunnat ovat toimineet eri tavalla niin tarjotaksemme palvelua jokaiselle asiakkaalle tasavertaisesti, tämä tarkoittaa, että jokaiselle alueelle tulee muutoksia. Muutosvastaisuutta kohdataan jokaisen muutoksen kohdalla, mutta esihenkilöitä koulutetaan johtamaan muutosta ja asioita käsitellään yhdessä aluekokouksissa. Lisäksi henkilöstöä otetaan mukaan kehittämiseen (toimiva tiimi – konsepti ja lean).

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/2586/00.02.00/2025

Valmistelija Kotanen Heidi

Olin Paula

Pellfolk Tony

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 46 61. Selvitys Vaasan kotihoidon tilanteesta, P Karppi

Jakelu

25

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Närpiön ambulanssin yöaikaista toimintaa, R Bystedt

Aluehallitus 16.02.2026 § 41

Valmistelija Orava Marjo
Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Rkp:n valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen 1.12.2025. Aloitteessa esitetään, että Närpiön yöambulanssin (nro. 324) toiminta tulisi säilyttää ja että säästöjä tulisi etsiä muualta.

Hyvinvointialueella tavoitellaan kaikkiaan 280 henkilötyövuoden säästöjä vuosille 2025 - 2026. Säästöt jakautuvat jokaiselle toimialalle ja kaikkiin ammattiryhmiin. Ensihoito on osa Sairaalapalveluiden tulosaluetta ja siten osa sairaalapalveluiden henkilöstösäästötavoitetta. Närpiön ambulanssin yövalmiuden poistaminen tuottaa 4 henkilötyövuoden säästön, koko ensihoitoa koskee 9 henkilötyövuoden säästötavoite.

Ensihoidossa säästösuunnitelman pohjana on mahdollisimman vähäiset vaikutukset palvelutasoon, arvioimalla mm. käyttöastetta ja tehtävämääriä. Närpiössä ambulanssien määrä suhteessa väestöpohjaan on ollut hyvä, mikä näkyy tehtävämäärissä. Närpiön toisella ambulanssilla on vuoden aikana ollut keskimäärin 0,2 kiireellistä A/B-tehtävää yöaikaan ja 0,7 kiireellistä A/B-tehtävää vuorokaudessa. C-tehtävien osalta potilas pyritään tavoittamaan 30 min sisällä ja D-tehtävien osalta 2 tunnin sisällä, joten näiden tehtävien kohdalla useampi yksikkö voi osallistua hälytyksen hoitamiseen. Kiireellisiä ja aikaviiveiltään kriittisiä A/B-tehtäviä on erittäin vähän ja tarkoittaa että auto on pääsääntöisesti käyttämättä yöaikaan. Verrattuna esimerkiksi Vaasaan, missä on kolme ambulanssia ja huomattavasti suurempi väestöpohja ja työmatkaliikenne, ovat yöaikaiset volyymit suurempia ja käyttöaste korkea. Närpiön ambulansseilla on matalat käyttöasteet. Säästöjen kohdentaminen on tehty palvelutaso ja turvallisuus huomioiden. Vaikutukset Närpiön palvelutasoon ovat vähäiset.

Henkilöstön ehdottamat vaihtoehtoiset säästöt ensihoidosta kohdistuivat kenttäjohdon henkilöstövähennyksiin. Kenttäjohtajan tehtävistä on määrätty asetuksella (585/2017). Kenttäjohtaja ja kenttäjohtajan työpari vastaavat mm. tilannekuvan ylläpitämisestä, tehtävien johtamisesta, viestinnästä eri viranomaisten kanssa ja hälytysajosta. Tehtävämäärään ja väestöön suhteutettuna kenttäjohtajan tai kenttäjohtajan työparin vähentäminen ei ole realistista, koska se vaarantaisi lakisääteisten tehtävien hoitamisen ja työturvallisuuden. Lääkäriambulanssitoiminnan edellytykset myös heikentyisivät suuresti, koska se muodostaa työparin kenttäjohtajan työparin kanssa. Kenttäjohdosta on jo lisäksi vähennetty yksi henkilö ja yksikön suunnitteluvahvuus on minimissä.

Vaihtoehtoisten henkilöstösäästöjen etsiminen muista sairaalapalveluiden toiminnoista vaikuttaisi esimerkiksi useampien potilaspaikkojen vähentämiseen tai leikkaustoiminnan supistamiseen. Hyvinvointialueen muilla toimialoilla on omat henkilöstösäästötavoitteet, jotka kohdennetaan huolellisen arvioinnin mukaisesti siten, että vaikutukset palveluihin pysyisivät vähäisinä.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/7816/00.02.00/2025

Valmistelija Orava Marjo
Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 47 82. Aloite koskien yövuoroja hoitavan Närpiön ambulanssi 324 sopeuttamista, R Bystedt

Jakelu

26

Vastaus valtuustoaloitteeseen kuulemistilaisuuksien järjestämisestä kansalaisten luottamuksen palauttamiseksi/Emma Lehtonen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 21.01.2026 § 7

Valmistelija Penttinen Erkki

West Sari

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluevaltuutettu Emma Lehtonen nostaa valtuustoaloitteessaan esiin huolensa kansalaisten matalasta luottamuksesta hyvinvointialueeseen. Aloitteen mukaan tarvitaan toimenpiteitä, jotta asukkaiden luottamus ja turvallisuuden tunne saadaan nostettua korkeammalle. Aluevaltuutettu Lehtonen esittää, että Pohjanmaan hyvinvointialue aloittaa säännölliset kansalaisten kuulemistilaisuudet alueellaan. Eri puolilla aluetta järjestettävät kuulemistilaisuudet tarjoavat kansalaisille mahdollisuuden saapua esittämään huolensa, ja kysyä mielessä olevia asioita. Se myös lisää positiivista mielikuvaa hyvinvointialueesta toimijana ja tuo sitä lähemmäs alueen asukkaita. Valtuustoryhmillä on toki oma tehtävänsä erilaisten kansalaistilaisuuksien järjestämisestä, tätä varten on varattu erillistä ryhmärahaa. Se ei kuitenkaan poista hyvinvointialueorganisaation, ja sen johdon, vastuuta kohdata alueen asukkaita ja olla läsnä.

Vastaus:

Kansalaisten luottamukseen vaikuttaa vahvasti tunne osallisuuden kokemuksesta. Osallisuuden kokemus syntyy mahdollisuuksista osallistua omaan hoitoon ja palveluun aina niissä tilanteissa, kun asiakas saa hoitoa tai palvelua, mutta myös mahdollisuuksista vaikuttaa palvelujen kehittämiseen omaa asiointia laajemmin. Osallistumisen tapoja on kuvattu laajasti Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuussuunnitelmassa vuosille 2024-2026, jonka Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt 20.12.2023 § 86.

Laki hyvinvointialueesta linjaa vahvasti osallistumista. Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. (29 §) Hyvinvointialueen on tärkeä huomioida kaikki palvelujen käyttäjät, mukaan lukien ne palvelujen käyttäjät, jotka käyttävät hyvinvointialueen palveluja, mutta asuvat toisaalla vakituisesti.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan lain mukaan edistää erityisesti (29 §):

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiäaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
- 4) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 5) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
- 6) tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Laki hyvinvointialueesta käsittelee myös hyvinvointialuestrategiaa (41 §). Laki edellyttää, että hyvinvointialueen strategiassa tulee ottaa huomioon mm. asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtävänalalla sekä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (41 §).

Hyvinvointialueen osallisuussuunnitelmassa on osallisuuden lajeiksi listattu:

- tieto-osallisuus: oikeus saada tietoa eri palveluista ja omasta palveluprosessistaan esteettömästi
- aloiteosallisuus: mahdollisuuksia nostaa itselle tai yhteisölle tärkeitä asioita harkittavaksi päätöksentekoon
- suunnitteluosallisuus: oikeus saada tietoa valmisteilla olevista hyvinvointialueen ajankohtaisista hankkeista sekä mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen palveluiden suunnitteluprosesseihin
- toimintaosallisuus: asiakkaiden omaa toimintaa palvelujen tuotannossa
- päätöksenteko-osallisuus: palveluiden käyttäjien päätösvalta esimerkiksi palveluiden tuottamisessa
- arviointiosallisuus: mahdollisuuksia päätösten ja lopputulemien arviointiin

Osallisuussuunnitelman hyväksymisen jälkeen on hallintosääntöä uudistettu niin, että asiakasraadit ollaan korvaamassa asukaspaneeleilla. Hallintosäännön 32 §:n mukaan asukaspaneelin tehtävänä on perehtyä ja käydä keskustelua vuosittain 1–3 aiheesta, joihin se pääsee myös itse vaikuttamaan. Asukaspaneelin työ voi käynnistyä joko valtuutettujen tai kansalaisten aloitteesta. Asukaspaneelin lopputuloksena syntyy aloitteita, julkilausumia ja poliittikasuosituksia.

Aluevaltuuston on käsiteltävä asukaspaneelin suositukset sekä vastattava niihin. Toimintasäännössä todetaan muun muassa sen tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt sekä puheenjohtajiston valinta ja sihteeristön muodostaminen. Muista vaikuttamis- ja osallisuusmuodoista päätetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaostossa ja osallisuussuunnitelmassa, jonka hyväksyy aluehallitus. Asukaspaneelien valmistelu on meneillään.

Alueen asukkaita on osallistettu vuosittain eri puolilla hyvinvointialuetta järjestetyissä kansalaistapaamisissa (2-3 kertaa vuodessa) sekä sähköisillä (webropol) kyselyillä. Vuoden 2025 aikana pilotoitiin sähköisenä osallistamisen muotona Voxit-osallistumisalustaa. Osallistumisalusta mahdollistaa, että keskusteluun voi osallistua suuri määrä alueen asukkaita. Tämä edellyttää kykyä ja taitoa käyttää osallistumisalustaa. Myös verkossa toteutetut webropol -kyselyt edellyttävät mahdollisuuksia ja kykyä käyttää sähköisiä välineitä, mutta osaan näistä kyselyistä on voinut vastata myös kyselylomakkeilla, joita ollut saatavilla sosiaali- ja terveys- tai hyvinvointiasemilla. Järjestöjen ja yhdistysten kanssa on pyritty lisäämään yhteistyötä toimialoitain järjestetyillä kumppanuuspöytäkeskusteluilla, joiden tavoitteena on ollut myös lisätä järjestötoiminnan osallisuutta hyvinvointialueen toimintaan.

Pohjanmaan hyvinvointialueella asuu noin 179 500 asukasta, jotka asuvat 14 eri kunnassa. Maakunnan maantieteellisestä muodosta ja asukasmäärästä johtuen asukastapaamisten järjestäminen kaikissa kunnissa on haasteellista. Kasvokkain tähän mennessä järjestettyihin tilaisuuksiin on osallistunut väestöä eri kieliryhmistä ja eri ikäryhmistä vaihtelevasti. Vuosittain 2-3 tapaamisessa on haettu alueellisuutta ja ne on järjestetty eri kunnissa. Kuulemistilaisuuksia ei ole tähän saakka pystytty järjestämään kaikissa kunnissa systemaattisesti. Tilaisuudet on järjestettävä pääsääntöisesti ilta-aikaan. Järjestelyissä on huomioitu ruotsin ja suomen kielet sekä järjestetty tulkkaus viittomakielellä. Hyvinvointialueen viranhaltijat ovat osallistuneet kutsuttuina eri toimijoiden, esimerkiksi yhdistysten järjestämiin kokouksiin.

Sähköisten osallistumisalustojen positiivisena puolena on väestön mahdollisuudet osallistua oman laitteen kautta ajasta ja paikasta riippumatta. Toisaalta kaikilla alueen asukkailla ei ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua niiden kautta. Osalla ei ole käytössä tietokonetta, osalla ei ole taitoa täyttää sähköisiä lomakkeita ja kyselyjä.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen todetaan, että aloite on hyvä ja kannatettava. Hyvinvointialueella toteutetaan osallisuutta verkkopohjaisilla alustoilla, vuosittain järjestetyissä asukastapaamisissa eri puolilla hyvinvointialuetta sekä välillisesti eri yhdistysten ja järjestöjen kautta. Ensimmäiset hallintosäännön mukaiset asukaspaneelit järjestetään vuoden 2026 aikana. Maakunnan maantieteellisestä muodosta ja asukasmäärästä johtuen asukastapaamisten järjestäminen kaikissa kunnissa on haasteellista. Kasvokkain tähän mennessä järjestettyihin tilaisuuksiin on osallistunut väestöä eri kieliryhmistä ja eri ikäryhmistä vaihtelevasti. Asukastapaamiset on koettu hyvinä ja osallisuutta tukevinä, vuorovaikutusta edistävinä tilaisuuksina. Osallisuutta mahdollistavia toimintamuotoja on edelleen kehitettävä. Osallisuussuunnitelma tuleville vuosille päivitetään vuoden 2026 loppuun mennessä.

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluehallitukselle valtuuston jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Jaosto hyväksyi ehdotuksen.

Aluehallitus 16.02.2026 § 42

Valmistelija Penttinen Erkki
West Sari

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

HYTE-jaosto on käsitellyt aloitteen 21.1.2026 / § 7 aloitteen ja hyväksyi osaltaan sen esitetyssä muodossa esitettäväksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/7814/00.02.00/2025

Valmistelija Penttinen Erkki
West Sari

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

- Liite 48 80. Valtuustoaloite kansalaisten kuulemistilaisuuksien järjestämisestä, Vihreät
- Liite 49 Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuussuunnitelma 2024-2026

Jakelu

27

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Parantaa keskenmenoihin liittyvää hoitoa ja neuvontaa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 21.01.2026 § 9

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Rebecca Åkers (SDP) ym. ovat jättäneet 6.10.2025 valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että hyvinvointialue kehittää keskenmenoihin liittyvää neuvontaa kokonaisuudeksi, jossa huomioidaan asiakkaan fyysiset, psyykkiset ja emotionaaliset tarpeet. Aloitteen mukaan on olemassa selkeät suunnitelmat siitä, millaista hoitoa ja neuvontaa raskauden yhteydessä annetaan, mutta raskauden päättymisen keskenmenoon – mikä on varsin yleistä - voi merkitä suurta fyysistä, psyykkistä ja emotionaalista kriisiä, eikä tuen ja avun tarjoamiseen ole silloin samanlaista valmiutta.

Vastaus aloitteeseen on valmisteltu yhteistyössä äitiysneuvolan ja äitiyspoliklinikan/synnytysosaston vastuuhenkilöiden ja perhekeskuskoordinaattorin kanssa.

Toimialoilta todetaan, että loppuraskauden keskenmenojen seuranta varten on olemassa melko hyvät käytänteet. Alkuraskauden keskenmenojen osalta tarjotaan usein tukikeskusteluja äitiysneuvolan kautta, mutta menettelytavat vaihtelevat vielä yksiköiden välillä, eikä niistä ole tietoa hyvinvointialueen verkkosivuilla. On selvästikin tarpeen parantaa hyvinvointialueen verkkosivujen tiedotusta, joka koskee mahdollisuuksia saada tukea eri toimijoiden kautta keskenmenon jälkeen. Tähän liittyvä työ on aloitettu osana meneillään olevaa lapsia, nuoria ja perheitä koskevien tiedotuskokonaisuuksien läpikäyntiä hyvinvointialueen verkkosivuilla. Myös sisäisiä prosesseja ja ohjeita selkiytetään tarvittavilta osin.

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluehallitukselle valtuuston jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Jaosto hyväksyi ehdotuksen.

Aluehallitus 16.02.2026 § 44

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/6293/00.02.00/2025

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 50 69. Förbättra vården och rådgivningen vid missfall_Parantaa keskenmenoihin liittyvää hoitoa ja neuvontaa

Jakelu

28

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Mielenterveysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto hyvinvointialueen päätöksenteossa/Vihreiden valtuustoryhmä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 09.03.2026 § 19

Valmistelija Penttinen Erkki

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Vihreiden valtuustoryhmä esittää, että hyvinvointialue ottaa käyttöön mielenterveysvaikutusten arvioinnin (MIVA-menetelmä) osaksi vaikutusten arviointia.

Esitämme myös, että hyvinvointialueen hallintoon nimetään mielenterveysvaikutusten arviointien koordinoinnista vastaava henkilö ja tarvittaessa perustetaan poikkihallinnollinen työryhmä. MIVA-menetelmän osallistavaa prosessia hyödynnetään myös hyvinvointialueen asukkaiden, järjestöjen ja muiden sidosryhmien osallisuuden vahvistamiseksi. Aloitteen mukaan kansallinen mielenterveysstrategia 2020–2030 suosittaa, että mielenterveysvaikutukset huomioidaan aina, kun tehdään ihmisiin kohdistuvia päätöksiä. Vaikka vaikutusten arviointi on jo osa alueellista päätöksentekoa, mielenterveysnäkökulman järjestelmällinen ennakkoarviointi puuttuu yhä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 (7 §) velvoittaa hyvinvointialueet ottamaan päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Pohjamaan hyvinvointialueella tehdään vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) osana päätöksen valmisteluprosessia. Esittelijä tai valmistelija vastaa ennakkoarvioinnin tekemisestä. Vaikutusten ennakkoarviointi parantaa kykyä tehdä arvoon perustuvia päätöksiä. Avoimuus ja läpinäkyvyys edellyttävät, että vaihtoehtoisia päätösehdotuksia laaditaan ja että vaikutuksia punnitaan huolellisesti keskenään.

Pohjanmaan hyvinvointialue käyttää päätöksenteon tukena erilaisia palveluista saatavia tietoja, palvelujen ja hoidon vaikuttavuudesta saatuja tietoja. Päätöksenteon valmisteluissa käytetään sekä ennakko-vaikutusten että riskien arviointia.

Pohjanmaan hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaan vaikutusten ennakkoarvioinnissa tarkastellaan aina vähintään kahta vaihtoehtoa: asiat jatkuvat ennallaan (ns. nollavaihtoehto) ja/tai yksi tai useampi muutosehdotus. Vaihtoehtoisia muutosesityksiä voidaan ottaa tarkasteluun niin monta kuin on luontevaa käsiteltävän asian kannalta. Vaihtoehtoisiksi valitaan vain todellisia vaihtoehtoja. Nollavaihtoehtoa (voimassa oleva/nykyinen toimintatapa) käytetään arvioinnissa vertailun pohjana. Muutoksen tarpeellisuutta voidaan perustella nykytilan jatkumisen kielteisillä seurauksilla. Toisaalta voidaan myös todeta, että nykyistä tapaa toimia ei ole aiheellista muuttaa.

Vaikutusten arvioinnissa pyritään arvioimaan muutoksen ketjuvaikutuksia sekä muiden päätösten vaikutuksia ja niiden seurausten kokonaisuutta, jotta voidaan tehdä kestäviä päätöksiä. Usein syntyy niin sanottu lumipalloefekti, kun useat päätökset vaikuttavat samoihin alueisiin. Väestö- tai potilas-/asiakasryhmien edustajia voidaan kutsua arvioimaan vaikutuksia laajemmasta näkökulmasta. Vaikutuksia tunnistetaan hyvinvointialueella seuraavista näkökulmista:

- **Eri väestöryhmät:** lapset ja nuoret, työikäiset, iäkkäät, toimintarajoitteiset, vähävaraiset, ihmiset, joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi.
- **Palvelujen saatavuus kielinäkökulmasta:** palvelujen yhtäläinen saatavuus kielestä riippumatta, asiakasturvallisuus yhtä korkealla tasolla kielestä riippumatta, henkilöstön näkökulma.
- **Aluenäkökulma:** Vaikutus kaupunki- ja maaseutuun.
- **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi asetetut tavoitteet.**

- **Asiakasturvallisuus.**
- **Vaikutukset hyvinvointialueen henkilöstöön:** työturvallisuus, työmotivaatio ja työssä jaksaminen. Vaikutus veto- ja pitovoimaan.
- **Yhteistyökumppanit:** Vaikutus toimintaedellytyksiin, ostospalvelut, 3. sektorin toimijat.
- **Talous:** Pitkän ja lyhyen aikavälin vaikutukset, suorat ja välilliset vaikutukset.
- **Ympäristö:** jätteet ja päästöt, energiankäyttö.

Jos vaikutusten ennakoarvioinnissa havaitaan merkittäviä riskejä, riskinhallintatyötä voidaan jatkaa päätöksen tekemisen jälkeen siten, että riskinarviointi ja -hallinta keskittyvät vaikutusten ennakoarvioinnissa kriittisimmiksi havaittuihin alueisiin. Tarvittaessa riskienhallintaprosessi voidaan aloittaa jo ennen päätöksen tekemistä, jolloin se voi toimia myös päätöksen taustamateriaalina.

Mielenterveysvaikutusten arvioinnin (MIVA) avulla pyritään arvioimaan päätösten ja toimenpiteiden mahdollisia myönteisiä ja/tai kielteisiä mielenterveyteen kohdistuvia vaikutuksia. Yksittäisten päätösten mielenterveyteen vaikuttavia asioita voidaan arvioida ihmisryhmittäin, yhteisön, kunnan tai alueen tasolla. On tärkeää tunnistaa vaikutukset vaikkapa eri väestöryhmiin, kuten ikääntyneisiin (esimerkiksi palveluiden saatavuus, julkinen liikenne). Lähde THL <https://thl.fi/aiheet/mielenterveys/mielenterveysvaikutusten-ennakoarviointi>

Mielenterveyden edistäminen, mielenterveyden häiriöiden ehkäisy, hoito ja kuntoutus muodostavat mielenterveystyön laaja-alaisen kokonaisuuden. Mielenterveyden ennakoarviointia tehdessä on siis hyvä huomioida, kohdistuuko arviointi koko kokonaisuuteen vai johonkin osaan tästä kokonaisuudesta eli keskitytäänkö esimerkiksi vain mielen hyvinvointiin liittyviin vaikutusten arviointiin eli mielenterveyden edistämisosaan.

Keskeisiä vaikutustyyppejä

1. Välittömät vaikutukset ihmisten mielenterveyteen ja mielen hyvinvointiin (esimerkiksi itsetunto, mielenterveystaidot, työhyvinvointi).
2. Vaikutukset mielenterveyttä suojaaviin tekijöihin eri tasoilla (esimerkiksi yksilön tasolla resilienssi eli joustavuus arjen vastoinkäymisissä, ja terveelliset elämäntavat; perhe- ja yhteisötasolla asuminen, sosiaalinen tuki ja osallisuus; yhteiskunnan tasolla yhdenvertaisuus, hyvinvointipalvelut ja turvallisuus).
3. Vaikutukset arjen rakenteeseen (esimerkiksi työaika ja sen joustavuus sekä koulu- tai opiskelupäivä) ja palveluihin (esimerkiksi varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä mielenterveyspalvelut).
4. Vaikutukset fyysiseen arkiympäristöön, kuten rakennettuun ja rakentamattomaan ympäristöön (esimerkiksi asuin-, päiväkot- ja koulurakennukset, palvelutalot ja näiden lähiympäristöt, luonto- ja virkistysalueet) sekä yhdyskuntarakenteeseen (esimerkiksi julkinen liikenne, kävely- ja pyörätiet, ja palvelujen saavutettavuus).
5. Vaikutukset mielenterveyttä edistävien toimijoiden (esimerkiksi järjestöt, kunnan sivistyspalvelut) toimintaedellytyksiin (esimerkiksi toiminnan rahoitus/resurssit).
6. Vaikutukset mielenterveyden ongelmien ja häiriöiden esiintyvyyden kasvuun (esimerkiksi hoidon ja kuntoutuksen tuottamiseen ja saatavuuteen).

Pohjanmaan hyvinvointialueella ei ole tehty erillistä mielenterveysvaikutusten ennakoarviota. Mielenterveyteen liittyviä vaikutustekijöitä huomioidaan kaikkien väestöryhmien osalta yleisellä tasolla vaikutusten ennakoarvioinneissa. Erityisestuen tarpeessa olevien väestöryhmien osalta arviointia tehdään mm. Miten Pohjanmaa voi? raportissa, sekä alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa ja erityisesti asiakas-/potilaskohtaisissa palvelun ja hoidon tarpeen arvioinneissa.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen voidaan todeta, että Pohjanmaan hyvinvointialueella ei ole tehty erillisiä mielenterveysvaikutusten ennakkoarviointoja. Mielenterveyteen ja mielenhyvinvointiin liittyviä tekijöitä huomioidaan nyt tehtävissä vaikutusten arvioinneissa. Ennakkovaikutusten arviointiprosessia voidaan syventää niin että ennakkoarvioinneissa näkyy selkeämmin mielenterveysvaikutukset. Tämä koske myös muita väestöryhmiä, joissa on huomioitava erityisen tuen tarve. Hyvinvointialueen hallintoon ei nimetä erikseen mielenterveysvaikutusten arviointien koordinoinnista vastaavaa henkilöä eikä poikkihallinnollista työryhmää. Koordinointi pystytään hoitamaan toimialojen johtoryhmissä ja hyvinvointialueen johtoryhmässä. Jokaisella toimialalla on velvollisuus tehdä ennakkovaikutusten arvioinnit eri väestöryhmien näkökulmasta.

Hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaan ennakkoarviointi tehdään päätösesityksistä, joilla saattaa olla olennaisia vaikutuksia alueen asukkaiden tai väestöryhmien hyvinvointiin ja terveyteen tai turvallisuuteen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi tehdään aina päätöksenteon tueksi, kun tehdään muutoksia palveluverkkoon, ja se on päätöstekstin liitteenä.

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluehallitukselle valtuuston jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Jaosto hyväksyi ehdotuksen.

Aluehallitus 17.03.2026 § 66

Valmistelija Penttinen Erkki
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 359 2922, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/7815/00.02.00/2025

Valmistelija Penttinen Erkki
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 359 2922, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

- Liite 51 81. Mielenterveysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto hyvinvointialueen päätöksenteossa, Vihreät

Jakelu

29

Kysymyksiä, aloitteita ja ilmoituksia

Aluevaltuusto 30.03.2026

Mahdolliset kysymykset, aloitteet ja ilmoitukset.

Päätös:

30

Kokouksen päättäminen

Aluevaltuusto 30.03.2026

Kokouksen päättäminen.

Päätös: